

KARJALAN POJAT

N:o 2
KESÄKUU
2011

POHJOIS-KARJALAN

RESERVILÄISLEHTI

Luontoa ja liikuntaa

Päätoimittajan palsta

Vaikeita aikoja muistellen

Jatkosodan alkamisesta on kulunut 70 vuotta. Toimituskunnan päätöksen mukaisesti kertaamme tässä ja myös tulevissa lehdissä jatkosotaa ja sitä sivuvia tapahtumia. Nyt aineistossa on runsaasti asioita Ilomantsin alueelta. Jatkossa jokainen reservipiirien jäsen voi vaikuttaa oman paikkakuntansa esilläoloon kirjoittamalla ja/tai hankkimalla ”sotajuttuja”.

Sotajuttuihin sisällyttäisin myös etulinjasta taaempina sattuneita tapahtumia. Sotavuosina ja vielä pitkään niiden jälkeenkkin oli elintarvikkeista pula, vaatteet kuluivat puhki ja kengistä oli vain nauhat jäljellä, jos niitäkään. Halkomotteja hakattiin, talkoita järjestettiin. Monta murhenäytelmääkin nähtiin ja itkua itkettiin evakkomatkoilla.

Esimerkiksi Ilomantsin kunta evakuoitiin sotien aikana kolme kertaa. Talvisodassa evakkoon

lähtö tapahtui rajan pinnan kylistä parinkymmenen asteen pakkasessa, paniikin sekä sekasorron vallassa, osittain viivytystaistelua suorittavien suomalaissotilaiden keskellä.

Kesäkuussa 1941 Talvisodan päättymisestä oli kulunut reilu vuosi. Moni evakkoperhe oli palannut sijoituspaikkakunnaltaan ja ehtinyt jo rakentaa asumuksen poltetuille raunioilleen. Elettiin kuitenkin melkoisessa epävarmuudessa. Suomen ja Neuvostoliiton välirauhan aikana Hitler hääri Euroopassa ”sotatakki” päällään omistajan elkein, ja käänsi lopulta katseensa myös entistä sopimuskumppaniaan kohti.

Saksa aloitti 22.6.1941 Operaatio Barbarossan -hyökkäyksen Neuvostoliittoon. Samana päivänä alkoi myös Ilomantsin rajakyläiden tyhjennys toiseen kertaan. Mutta sitä mukaa kun luovutettua aluetta saatiin takaisin, alkoi väestöllä

tavaton halu päästä takaisin koteihinsa. Tarinoita siis riittää, ja mieluusti niitä kaikkien luettavaksi Karjalan Pojat – lehdessä julkaistaan.

Niin kuin lehden sisällöstä selviää, maakunnan reserviläiset ovat vilistäneet taas kärppinä kilpaladuilla ja erilaisissa tapahtumissa. Kiitokset jutuista ja kuvista! Jatkakaa samaan malliin, ja pistäkää päätoimittajalle postia. Aikataulut huomioiden! Seuraava lehti kun ilmestyy jo syyskuun puolella.

Lämmintä kesän jatkoa!

Armas Härkönen

Ruunaan Jotokselta löytyi jokaiselle jotakin

Ruunaan Jotos – ensimmäinen laatuaan -järjestettiin toukokuun viimeisenä viikonloppuna ollen todellinen ”jokaiselle jotakin” -tapahtuma. Virkistystä ja liikunnan iloa reserviläisille ja reserviläismielisille. Maakuntajoukoille kenttäkelpoisuusnäytöt. MPK:n Koulutus- ja tukiyksikön (KOTU) huollon varmistaminen vaihtuvissa huoltopisteissä. Prikaatin ja Aluetoimiston yhteistyö MPK:n ja reserviläisjärjestöjen sekä Maakuntajoukkueiden kanssa. Ruunaan Retkeilykeskuksen vesihuollollinen tuki oli osoitus paikallisten yrittäjien maanpuolustushengestä. Luonto-Äiti tarjosi mahtavat luonnonmaisemat ja elämykset.

Tapahtuman ensimmäisenä päivänä Maakuntakomppanioiden jäsenet suorittivat kenttäkelpoisuusnäyttöjä fyysisen kuntoon liittyen (mm. verenpaine, vyötärön ympärys, lihaskunto; istumaan nousu, punnertaminen, kävely ja paikaltaan hyppääminen) sekä sotilaallisia taitoja kuten ammunta ja suunnistus Kontiorannan alueella. Illalla Maakuntajoukot, huolto sekä iltapäivällä saapuneet reserviläiset siirtyivät linja-autolla Ruunaan Haapavijalle Lieksaan. Majoituksen pystyttämisen jälkeen nautittiin runsasta

iltapalaa ja vietettiin turinatuokiota nuotiolla valmistautuen aamun marssiin ystäviemme mäkäräisten seurassa.

Marssia ja tehtäviä

Toisen päivän aamuna purettiin majoitus. Aamupala nautittiin aamulla saapuneiden reserviläisten kanssa ennen noin 25 kilometrin marssille lähtöä. Marssin aikana ratkottiin rastitehtäviä etäisyyden määrittämisestä viestien toimittamiseen. Jotoksessa harjoiteltiin maas-

tossa liikkumista sekä henkilökohtaisen huollon järjestämistä: nestehoito, välineet ja tapaturmien hoitaminen. Huolto- ja pelastuspisteissä täytettiin ahkerasti juomapulloja sekä hoidettiin rakko- ja hiertymätapauksia. Osasyys vammoihin olivat riittämättömästi sisäänajamattomat uudehkot kengät. Majuri Arto Jeskanen Prikaatista totesi tapahtuman päätteeksi Kontiorannassa ”Tapahtuma saavutti tavoitteensa ja toivomme, että ensi vuonna tapahtumaan saadaan lisää osallistujia tapahtuman saadessa tunnettavuutta

Ruunaan maisemissa kierteli noin 60 jotostelijaa.

näin ensimmäisen kerran jälkeen”.

Luonto tarjosi mahtavia maisemia ja elämyksiä.

Teksti ja kuvat: Ari Hevonkoski

Etusivun kuvat:

Ruunaan Haapavijta: Ari Hevonkoski.

Vapaussodan muistomerkillä Kiteellä vartiossa Martti Väistö (vas.) ja Veikko Mattila: Reijo Kohonen.

Nuotiokuva: Arto Huuskonen

Johtamispäivän reitti kiersi historiallisten kohteiden kautta. Kuvassa Liisa Pietarinen (vas.), Pekka Laakkonen, Kari Laaninen ja Liisa Itäniva. Kuva: Juha Rytönen

Seppo Varis täytti 80 vuotta 3.4.2011. Pohjois-Karjalan Reserviläispiiri muisti häntä kutsumalla hänet piirin kunniajäseneksi. Kuvassa kolme polvea piirin puheenjohtajia ja päiväsankari: Timo Mononen (vas.), Aimo Issakainen, Seppo Varis ja Jorma Huttunen. Kuva: Ari Eskelinen.

Hotelli Juliessa järjestettiin helatorstaina Pohjois-Karjalan reserviläispiirien yhteinen palkitsemistilaisuus. Kuvassa palkitut ja kutsuvieraat yhteisessä potretissa. Kuva ja sivun 16 kuva: Liisa Itäniva.

JUHLAA JA ARKEA

Itsenäisessä Suomessa on reserviupseereita koulutettu yli 90 vuotta, koulutus alkoi jo vuonna 1918. Toiminta alkoi järjestäytyä vuonna 1925 ja johti siihen, että Suomen Reserviupseeriliitto perustettiin 17.5.1931. Liitto täyttää tänä vuonna 80 vuotta.

Meidän oma Pohjois-Karjalan Reserviupseeripiiri täyttää 60 vuotta. Piiri on perustettu 23.9.1959.

Onnittelten erinomaista maanpuolustustyötä tekeviä yhteisöjä!

Reserviupseeriliiton juhlavuoteen liittyy toiminnallisuus ja johtaminen. Toiminnallisuuden juhlavuoteen tuo johtamispäivä, johon kaikkien reserviupseeripiirien ja -yhdistyksien on tarkoitus osallistua. Lisäksi RUL on julkaissut ”Reservin Kenttäjohtaja”-kirjan. Kirja sisältää reservin johtajan perustietoja ja -taitoja.

Pohjois-Karjalan Reserviupseeripiiri juhlii syyskuussa. Tarkoituksena on pienimuotoisesti juhlistaa mennyttä taivalta. Normaalin toiminnan lisäksi mitään erityistä teemaa juhlavuodella ei ole, mutta Tuli- ja Liiketoimikunta on järjestänyt ja järjestää jatkossakin erilaisia

reserviläistaitoihin liittyviä tapahtumia. Osallistukaa ja nauttikaa tarjonnasta.

Ampumataidon ylläpito kuuluu reserviläistoimintaan, mutta ampumaharrastajat ovat huolestuneita harrastusmahdollisuuksien tulevaisuudesta. Osan, maakunnassa sijaitsevien ampumaratojen tulevaisuus on suunnittelun ja keskustelun alla. Toivottavasti ongelmaan saadaan kaikkia tyydyttävä ratkaisu. Ratkaisun tulee mielestäni olla sellainen, että maakunnassa pystytään ammuntaa harrastamaan monipuolisesti ja siten, ettei ympäristöä kuormiteta eikä ratojen sijainti aiheuta harrastajille liian suuria matkakustannuksia.

Ammuntaa maakunnan reserviläiset ovat kuitenkin harrastaneet. Siitä on osoituksena Kontiolahdella kevään aikana pidetyt puulaakiammunnat. Ammuntoihin on osallistunut useita kymmeniä reserviläisiä. Idea puulaakiammunnoista on hatunnoston arvoinen asia! Toivottavasti harrastaminen jatkuu edelleen ja mukaan tulee uusia osallistujia.

Toiminta ja tekeminen ovat reserviläisyyden perusta. On aika juhlia ja aika perinteille, mutta jäsenille, erityisesti nuorille pitää tarjota toimintaa. Pohjois-Karjalassa on mielestäni

onnistuttu tässä hyvin. Puulaakiammunnan lisäksi kevään aikana on suunnistettu, ampumakävely ja pidetty piirien SRA- mestaruuskilpailut. Näissä tapahtumissa ovat reserviläiset olleet runsaslukuisesti touhuamassa ja pitämässä yllä reserviläiskuntoa. Eri tapahtumien suunnittelusta ja toteutuksesta lankeaa suuri kiitos Tuli- ja Liiketoimikunnan jäsenille. Tällä hetkellä on tiedossa, että Ruunaan jotokselelle ja piirien ampumamestaruuskilpailuihin on ilmoittautunut paljon ihmisiä. Lehden ilmestyttyä tiedämme kuinka paljon niihin todellisuudessa osallistui. Uskon, että Ruunaalle ilmoittautuneet, lähes kaikki sata henkilöä osallistuvat marssiin ja että ampumakilpailuihin tulee lähes 50 ampujaa.

Toivotan kaikille hyvää ja liikunnallista kesää!

Timo Tolvanen
Pohjois-Karjalan
reserviupseeripiirin
puheenjohtaja

AMMUNTA ON HYVÄ HARRASTUS!

Aktiivisen kevään toimintojen jälkeen rauhoitumme kesän viettoon ja tietenkin kesäammuntojen pariin. Toki loppukesän ja alkusyksyn tapahtumien suunnittelu on siinä samalla täydellä tohinalla käynnissä.

Kevään tapahtumista mieleeni on jäänyt päällimmäiseksi Ampumakävely-tapahtuma Kontiolahden ampumahiihtostadionilla. Siellä oli tarjolla mielestäni sitä parasta reserviläis-henkeä. Kilpailimme rennosti hyvässä seurassa eikä tarvinnut muuta kuin ”jaksaa” kävellä noin 600 metriä ja ampua kaksi sarjaa maakuultaan. Ymmärtääkseni samanlainen tapahtuma on suunnitteilla myös syksyksi. Luulisi, että tällaiseen tapahtumaan löytyisi vieläkin enemmän osallistujia, kun ei tarvitse miettiä riittääkö kunto. Parempaa kuntoa vaativia tapahtumia kyllä riittää. Osallistukaa ihmeessä! Ammuntataidon ylläpito on reserviläiselle kunnia-asia.

Ampuma-ase lakimuutoksen astuessa voimaan

on entistäkin tärkeämpää käydä aktiivisesti ampumassa ja pitää ampumapäiväkirjaa, jotta ei tulisi jatkossa vaikeuksia saada uusia mahdollisia ostolupia.

Kesän aikana viikoittaisia ammuntopäiviä on useimpien yhdistysten järjestäminä. Joensuun seudulla ainakin Kontiolahti, Liperi ja Joensuu tarjoavat siihen mahdollisuuden. Kehottaisin vielä kaikkia ammuntoja järjestäviä laittamaan päivistä tarkkaa tietoa Eskelisen Arille, jotta Ari voisi sitten jakaa tietoa keskitetysti yhdistyksiin ja jäsenistölle. Näin saisimme kaikki kerralla tiedon ja voisimme paremmin osallistua.

Kesän tapahtumista haluan nostaa esille muutaman. Kontiolahtelaiset ovat järjestämässä päivän kestävästä retkestä 23.7 Satakunnan lennoston, MPK:n järjestämistä kurseista 6.-7.8 KARPALO 2011 sekä 27.8 ja 28.8 järjestettävät Reserviläisten Ampumapäivä ja RK-Ampumakilpailu. Tutustukaa! Ilmoittau-

tukaa! Osallistukaa!

Loppukesän tapahtumista tiedot löytyvät parhaiten netistä www.pkreservi.fi ja kurseista www.mpk.fi.

Suuret kiitokset kaikille osallistumisestanne Puolustusvoimain Lippujuhlan päivän paraatiin!

Tietojeni mukaan paikalla oli 25 eri yhdistyslippua ja 29 Veteraanijärjestön lippua. Hienoa!

Parhaimmat onnittelut kesäkuun 4. päivänä palkituille ja ylennetyille!

Timo Mononen
Pohjois-Karjalan
reserviläispiirin
puheenjohtaja

KOMEASTI LIEHUIVAT LIPUT

Sää suosi 4.6 Joensuussa pidettyjä Puolustusvoimien lippujuhlapäivän tapahtumia. Päivän tapahtumat alkoivat sepeleenlaskulla sankaripatsaalla. Paraatijoukot ryhmittivät Joensuun torille, jossa paraatikatselemuksen suoritti Itä-Suomen Sotilasläänin komentaja kenraalimajuri Jukka Pennanen. Katselemuksen jälkeinen ohimarssi puolestaan eteni Rantakatua pitkin vastaanottoaikan sijaitessa kaupungintalon edessä. Ohimarssin ottivat kenraalimajuri Pennanen lisäksi vastaan kansanedustaja Riitta Myller ja Pohjois-Karjalan veteraanipiirin puheenjohtaja Olavi Lösonen. Itselle miellyttävintä antia oli komeasti tuulessa liehuneiden piirien yhdistyksien lippujen määrä maanpuolustusjärjestöjen lippulinnassa. Kiitokset siitä kaikille mukana olleille! Toivomus olisikin, että jatkossa paraateihin saataisiin mahdollisimman monen yhdistyksen lippu. Antaa lippujen liehua jatkossakin.

Kolmisen kuukautta on kulunut edellisen Karjalan Pojat lehden ilmestymisestä ja paljon on tapahtunut. Valtakunnan tasolla meidän kannalta tärkeimpiä asioita ovat varmasti tuo 13.6 julkaistava aselaki ja sen vaikutukset esimer-

kiksi lupakäytäntöihin. Aukkokohtia on vielä muun muassa siinä, miten viranomaiset aikovat hoitaa tuon ampumakouluttajien koulutuksen, kouluttajien vastuukysymykset jne. Ja tietysti lupien hankkimisen kustannukset nousevat. Toinen ampumaharrastukseen liittyvä seikka on ampumaradat. Entisenä kilpa-ampujana harmittaa, että sellaisen vanhan kilpailukeskuksen kuin Onttola tulevaisuus on vaakalaudalla. Reserviläispiirit pyrkivät olemaan aktiivisia myös näissä rata-asioissa ja ovat mukana Pohjois-Karjalan alueellisessa neuvottelukunnassa, jossa käsitellään koko alueen ampumarata-asioita. Allekirjoittaneen lisäksi neuvottelukunnassa ovat mukana reserviläispiirin edustajana Pekka Ratilainen ja upseeripiirin edustajana Matti Kauppinen.

Mielenkiintoista on myös seurata näitä hallituksen muodostamiskuvioita ja aikanaan minne leikkurit kohdennetaan.

Piirien ja yhdistyksien omia tapahtumia on ollut myös runsaasti. TULI ja LIIKE on järjestänyt lukuisia tapahtumia. Lehden sivuilta onkin luettavissa Ari Hevonkosken kooste näistä tapahtumista. Nostan kuitenkin esille

yhden tapahtuman. Kyseessä on RUUNAAN JOTOS, joka suoritettiin yhteistyössä Aluetoimiston ja MPK:n kanssa. Liikkeellä oli kuitusenkymmentä henkilöä mitä komeimmassa ympäristössä. Sää suosi ja 24 kilometriä sujui marssien kevyesti. Jatkoa seuraa ensi vuonna. Kannattaa käydä tutustumassa www.pkreservi.fi sivustolla aina silloin tällöin mitä on tarjolla. Kesäkaudella on vielä yksi kuntoilutapahtuma, kun 5.8 Hannu.P. Martikaisen johdolla suoritetaan polkupyörämarssi. Kilpailuja on järjestetty Reserviläisurheiluliiton ja piirien toimesta. Lajeina ovat olleet pääsääntöisesti ampumalajit. Kilpailutulokset piirin osalta löytyvät edellä mainituilta piirien sivustolta ja Reserviläisurheiluliiton kilpailujen tulokset puolestaan löydät www.reserviläisurheiluliitto.fi sivuilta.

Lämmintä kesää toivotellen

Ari Eskelinen
Pohjois-Karjalan
reserviläispiirin
toiminnanjohtaja

Pekka Nupponen leimasi rastilla.

Ampumakävelyn ampumaosuus.

Ampu tulee...

Tuli ja liike toimii ja yhteistyö pelaa

Alkuvuosi on ollut monin tavoin aktiivista aikaa reserviläistoiminnassa maakunnassamme. Merkillä pantavaa on ollut yhteistyö eri toimijoiden välillä. Pohjois-Karjalan reservipiirin ”Tuli- ja Liike” -toimikunta, upseeri- ja reserviläispiirin eri yhdistykset, Maanpuolustus-koulutusyhdistyksen (MPK), Pohjois-Karjalan aluetoimisto sekä Pohjois-Karjalan Prikaati ovat olleet järjestämässä monia tapahtumia, joihin ovat osallistuneet monet yhdistystemme jäsenet ja vierailijat.

Aluetoimiston päällikkö everstiluutnantti Jouni Mattila on vierailut tapahtumissa myös alkuvuonna. ”Vierailen ja osallistun jatkossakin tapahtumiin mielelläni yhdessä muun Aluetoimiston ja Prikaatin henkilöstön kanssa.”, hän totesi viimeksi Ampumakävely - tapahtumassa Kontiolahden Ampumahiihtostadionilla 4.5.2011.

Puulaakiammunta

Alkuvuonna käynnistyi Kontiolahden Ampumakellarissa puulaakiammunta käsiaseilla Kontiolahden reserviläisten vetämänä. Joukkuekilpailussa vuoden aikana kilpaillaan kolmihenkinen joukkuein, keväällä viisi kertaa ja syksyllä 4-5 kertaa. Joukkueet edustavat pääsääntöisesti yhdistyksiään. Vuoden lopussa paras yhdistys palkitaan. Kevään sisäkauden päätteeksi

palkittiin parhaimman kilpailutuloksen yksittäisessä kilpailussa ampunut, maakuntakomppanian Pekka Nupponen Pyhäselästä. Hän ampui kevään päätöskilpailussa 20.4.2011 tulokseksi 292. Sisäkauden puulaakikilpailua johtaa Kontiolahden reserviläiset niukasti ennen Joensuun reserviupseereita ja Joensuun reserviläisiä Maakuntakomppanian hengittäessä kannoilla. Osallistujia on ollut 54 henkilöä.

Ulkopuulaakiammunta

Erilliset ulkopuulaaki -kilpailut käynnistyivät Onttolassa 11.5.2011 Joensuun reserviläisten vetäminä. Liperin reserviläiset järjestivät Roukalahden radalla seuraavan 1.6.2011. Onttolassa Pyhäselän reserviläiset järjestävät seuraavan 22.6.2011. Tulokset näistä ovat PKReservin sivuilla. Ammuntataitojen lisäksi tapahtumien avulla harjaannutetaan ammunnanjohtajien taitoja ja kerätään kokemusta kilpailujen järjestämisestä. Roukalahden Ulkopuulaakikilpailussa ammuttiin pistoolin palvelusammunnat. Mauri Nissinen johtamissa ammunnoissa oli lähes kaksikymmentä ampujaa maakuntamme eri reserviläisjärjestöistä.

Ampumakävely

Perinteinen - jo toinen - Ampu-

makävely -tapahtuma järjestettiin Kontiolahden reserviläisten johdolla Kontiolahden Ampumahiihtostadionilla 4.5.2011. Kolmihenkinen joukkueet kisasivat kävellen ja ampuen - kuin ampumahiihdossa; kukin kävelee ja ampuu (seisten tai maaten) kävelee ja taas ampuu kävellen sitten vaihtoon. Kilpailussa nähtiin tyylikkääntä suorituksia kävelyn aikana, vaihdossa ja maaliin tullessa.

Kiertopalkinnon nappasi Kontiolahden reserviläisiltä vuodeksi haltuun Joensuun reserviläiset (Jyrki Varis, Martti Lehtiö ja Markku Päivinen). Toiseksi tuli Kontiolahden reserviläisten yksiköjoukkue (Jorma Takkunen, Tapani Tanskanen ja Jani Eronen) maalikameran kuvalla ennen kolmanneksi tullutta Aluetoimiston/Prikaatin joukkuetta (Arto Jeskanen, joka suoritti kaikki kolme osuutta!).

Muut sijat: 4. Liperin reserviläiset, 5. Liperin reserviläisten YT (res+ups), 6. Pyhäselän reserviläiset, 7. Outokummun reserviläiset,

8. Kontiolahden reserviläisten kakkosjoukkue ja 10. Joensuun reservinupseerit.

Suunnistus

Suunnistus on tärkeä sotilaallinen taito ja lisäksi siinä saa liikuntaa ja voi nauttia kauniista luonnosta. Suunnistustapahtumassa Kontiorannassa 12.5.2011 saatiin perustietoa suunnistuksesta, niin teoriassa kuin pienellä harjoitusradalla. Mukana oli Liperin reserviläisyhdistyksistä aktiivisia suunnistuksen ystäviä. Ensi vuonna suunnistustapahtumassa on mahdollisesti mukana gps-avusteista suunnistusta ja geokätkelyn perusteita.

Toiminta jatkuu

Tässä on vain osa alkuvuoden toiminnasta maakunnassa. ”Eikä tässä vielä kaikki” voisi todeta. Loppuvuonna – myös kesällä - on

tarjolla monipuolista toimintaa. Tietoja sekä tuloksia tapahtumista päivitetään jatkuvasti PK-reservin ja MPK:n sivuille. Myös reserviläisyhdistysten sivuilla löytyy tietoa.

Kesäkuun alussa toteutetusta SRA (Sovellettu reserviläisammunta) -ampujakurssista kerromme lisää seuraavassa lehdessä. Polkupyörämarssi reserviläisille perheineen 5.8.2011 Kylmäojan koululta kello 17.00 startaten. Matka noin 35 km päättyen lähtöpisteeseen.

Perhetapahtuma Karpalo 2011 Kontiorannassa 6-7.8.2011. MPK:n järjestämä reserviläisten ampumapäivä järjestetään 27.8.2011.

Itä-Suomen Sotilasläänin ry:n näkökivääriampumamestaruuskilpailut järjestetään 28.8.2011 Kontiorannassa. Kilpailun esikutsu toisaalla tässä lehdessä.

Teksti ja kuvat:
Ari Hevonkoski
P-Karjalan MPK:n
Koulutuspäällikkö

Pekka Nupponen (vas.) ampui kevätkauden parhaan tuloksen ja Kontiolahden reserviläisten puheenjohtaja Pekka Ratilainen ohjenta palkinnon.

Ampumakävelystä tarvittiin maalikameraa. Vasemmalla maalituomari Hannu Parviainen, ja maaliin tulossa Jani Eronen ja Arto Jeskanen (oik.).

Lotta Svärd -järjestön perustamisesta 90 vuotta – piirtoja toiminnan alkuvaiheista Pohjois-Karjalassa

Vapaussodan jälkeen lukuisat naiset ottivat yhteyttä Suojeluskunnan yli-esikuntaan maanpuolustustoimintansa organisoimiseksi. Piirien esikunnat ja myös paikallispiiritoimet saivat tehtäväkseen aloittaa yhteydenpidon alueidensa johtaviin maanpuolustushenkisiin naisiin, joista monet olivat toimineet vapaussodan aikana suojeluskuntien apuna. Elokuun 1918 asetus satoi suojeluskuntatoiminnan valtion alaisuuteen. Ylipäällikkö von Essen antoi 29.8.1919 päiväkäskyn, jolla Lotta Svärd sai nimensä ja paikallisosastot määrättiin järjestäytymään yhdistysmuotoon: ”Naisillakin on suojeluskuntavelvollisuutensa. Tämä voidaan parhaiten täyttää muodostamalla Lotta Svärd -yhdistyksiä. Yhdistykset muodostetaan paikallisten suojeluskuntien yhteyteen ja kuuluvat ne paikallis-esikuntaan. Lotta Svärd -yhdistysten tehtäviin kuuluu:

- auttaa saniteettitarpeiden valmistuksessa
- auttaa suojeluskuntia tarpeellisella varustuksella kuten paidoilla, alushousuilla j.n.e
- olla valmiina liikekannallepanon sattuessa toimia sairaanhoitajattarina, keittäjättärinä yms.

- juhlien kautta koota varoja Lotta Svärd -yhdistysten tarkoituksiin.”

Tämän jälkeen yliesikuntaan tulvi vasta perustettujen yhdistysten hallinnointia ja käytännön toimiin liittyviä kysymyksiä. Vaikka Lotta Svärd -nimen käyttö yhdistysten piirissä levisi, keskusjohtoa ei ollut. Lokakuussa 1919 ylipäällikkö määräsi lottayhdistysten jäsenten ensimmäisen yhteisen tunnuksen: valkoisen käsivarsinauhan. Tämä oli myös viesti yhteydestä suojeluskuntaan.

Marraskuussa 1919 annetun ylipäällikön päiväkäskyn mukaan naisten paikka on rintaman takana eivätkä aseet kuulu naisille. Mannerheim oli torjunut sisällissodan aikana naisten osallistumisen aseellisiin joukkoihin. Tammikuussa 1920 annetulla päiväkäskyllä veloitettiin suojeluskuntapiirit selvittämään alueensa Lotta Svärd -yhdistysten lukumäärät ja niiden jäsenmäärät. Suurin osa varhaisimmista yhdistyksistä oli suojeluskuntain piiri- ja paikallispiiritoimien tai heidän esittämiensä henkilöiden perustamia.

Alkuvaiheita Pohjois-Karjalassa

Joensuusta tuli Pohjois-Karjalan suojeluskuntatyön keskus. Joensuussa toimi Vapaussodan aikana naisten ryhmä, joka

sai nimekseen ”kaupungintalon emännät”. Joensuussa oletettiin, että sodan päätyttyä naisia ei enää suojeluskuntatyöhön tarvittaisi. Yksi ”kaupungintalon emännistä” sai suojeluskunnan taholta kirjeen, jossa kehoitettiin perustamaan suojeluskunnan naisosasto. Huhtikuussa 1919 pidetyssä kokouksessa yhdistykseen liittyi 20 jäsentä. Kokous päätti hankkia suojeluskunnalle lipun. Taloudellisista vaikeuksista huolimatta tämä 600 markan arvoinen lippu saatiin hankituksi.

Lydia Olin Kiteeltä kirjoitti toiminnan alkuvaikeuksista: ”Vapaussodan jälkeen herpaantui työmme ja jäämme joksikin aikaa toimettomiksi luullen, ettei meitä nyt enää tarvita sellaiseen. Mutta kun suojeluskunnat jatkoivat toimintaansa edelleen rauhan tultua, tarvittiin siinä naistenkin apua.”

Järjestön perustaminen 1921

Tammikuussa 1921 ylipäällikkö von Essen irrotti Lotta Svärd -yhdistykset suojeluskuntaorganisaatiosta. Ylipäällikkö antoi uuden väliaikaisen keskusjohtokunnan tehtäväksi sääntöjen viimeistelemisen. Ensimmäinen piirien yhteiskokous pidettiin maaliskuussa 1921. Valtakunnallinen kokous käsittelee Helmi Arneberg-Penttin johdolla valmistellun sääntöehdotuksen ja valitsi keskusjohtokunnan. Valtakunnallisessa kokouksessa 22. ja 23.3.1921 alkoi virallisesti Lotta Svärd -järjestön toiminta.

Pohjois-Karjala mukaan järjestöön

Pohjois-Karjalan naiset liittyivät omana piirinään Lotta Svärd -järjestöön. Vuoden 1921 lopussa piirissä oli 18 paikallisosastoa ja näissä jäseninä 690 lottaa. Kymmenen vuotta myöhemmin paikallisosastoja oli 32 ja niissä yhteensä 2666 jäsentä. Piirin sihteerinä toimi vuoteen 1927 saakka Anna Terä ja hänen työnsä jatkoi Irja Koskinen. Anna Terä valittiin piirin puheenjohtajaksi vuodesta 1929 alkaen. Anna Terää ennen puheenjohtajina olivat toimineet Elin Karjalainen, Hilda Pölönen, Aino Törrönen ja Agnes Partanen. Lotta Svärd -järjestön toiminta päättyi Elli Vienolan puheenjohtajakaudella. Sihteerinä toimi tuolloin Irja Jalava.

Pohjois-Karjalan lottien merkittävä hanke oli 100 potilaspaikan kenttäsaaralan hankkiminen. Piiri sai oman kansliahuoneen Pielisjoen linnasta. Lottien monipuolinen

koulustoiminta ja jäsenmäärän kasvu olivat luonteenomaista 1930-luvulla. Lotat suorittivat palvelutehtävänsä niin kotirintamalla kuin sotatoimialueilla. Vuoden 1940 lopussa piirissä toimi 19 paikallisosastoa ja 94 kyläosastoa. Näissä oli yhteensä 4203 lotta-jäsentä. Vuoden 1943 lopussa jäsenmäärä oli kannatusjäsenineen 5119 lottaa.

Säännöt 1925

Säännöt vahvistettiin 12.5.1925. Niiden tarkoituksena oli herättää ja lujittaa suojeluskunta-aatetta ja avustaa suojeluskuntia suojaamaan uskontoa, kotia ja isänmaata: 1. toimimalla kansan puolustustahdon ja suojeluskuntien siveellisen kunnan kohottamiseksi, 2. avustamalla suojeluskuntajärjestön lääkintätoimintaa, 3. avustamalla suojeluskuntain muonitusta, 4. avustamalla suojeluskuntain varustusten hankintaa, 5. avustamalla suojeluskuntajärjestön kansliatoimintaa sekä keräämällä varoja oman työnsä ja suojeluskuntajärjestön hyväksi.

Kuulumisia eri puolilta maakuntaa

Kuusjärven Outokummussa kerrotaan naisten vapaaehtoiseen maanpuolustustoimintaan siirtynyt pikkuhiljaa. Kuokkalahassa perustettiin muutamien henkilöiden voimin ensimmäinen osasto syksyllä 1919. Hiljaisen vaiheen toiminta elpyi. Lömsässä 25.1.1922 pidetyn vuosikokouksen ilmapöytäkirjasta kerrotaan kymmenvuotiskokouksessa: ”Se on kuitenkin painunut unohtumattomasti mieleemme ihanana muistona isänmaallisesta innostuksesta.” Kymmenen toimintavuoden jälkeen Kuusjärven Lotta Svärd -yhdistykseen kuului noin 100 jäsentä.

Toiminnan merkittävimpiin henkilöihin kuulunut rouva Anna Terä kirjoitti sanomalehti Karjalaisessa Lotta Svärdin vaiheista Pohjois-Karjalassa: ”Lottatyö Pohjois-Karjalassa on yhtä vanha kuin suojeluskuntatyökin... Varmaan Pohjois-Karjalan puolustus lottien työn ansiosta on nyt, jos puolustussotaa pitäisi käydä, lujemmalla pohjalla kuin milloinkaan ennen. Lottatyö on vaikuttanut yhdistävästi eri yhteiskuntapiireihin. Sillä on ollut eheyttävä vaikutus, joka sellaisenaan lisää päiväpäivältä puolustustahtoaamme ja -voimaamme.”

Osa suojeluskunnista ei tarvinnut tai halunnut lottien apua. Enon Helmi Puhakka kertoi, miten Enossa Toivo Varonen luovuttua tehtävästä Lotta Svärd -yhdistyksen perustamisen jälkeen miehet epäilivät: ”Raskivatko naiset tarpeeksi lihaa pistää, kun tuo patakin on niin suuri.” Helmi Ronkainen kertoi Tuupovaaran lottien toimintaan kuuluneen mm. säännölliset ompeluseurailat. Mikäli sää- ja kelihaikaluuksien tai muiden syiden vuoksi talon emäntä ei päässyt ompeluseuraan mukaan, hän saattoi lähettää ompeluseuralle kotona

tekemiään käsitöitä. Sihteerinä toiminut Helmi Ronkainen antoi erityiskiitoksen Herajärven naisille: ”Herajärven lotat niin pitkän ja vaivalloisen matkan takana asuvina ansaitsevat erikoisen maininnan. Kun apua tarvitaan, ovat he aina valmiina.”

Mämmiäkin myytiin

Nimimerkki Matka-Lotta kirjoitti Lotta Svärd -lehdessä 1929: ”Tuupovaaran kylässä on eräs suurtalollinen niitä miehiä, jotka muodostavat kansamme selkärangan ja ytimen. Hän ja hänen viisi poikaansa ovat suojeluskuntalaisia, vaimo ja viisi tytärtä lottia.” Tuupovaarassa ei ollut suojeluskuntataloa. Niinpä talon naisväki järjesti suojeluskuntajuhlan omaan kotiinsa. Puhelintakaan ei ollut. Tieto tapahtumasta pantiin kapulan avulla kiertämään talosta taloon. Talon tyttäret vastasivat illan ohjelmasta.

Varainkeräys edellytti suurta kekseliäisyyttä. Juhlat, iltamat, myyjäiset, rahan ja tavaran keräykset sekä ilmoitusten hankinta olivat tärkeimpiä keräysjaoston tulon lähteitä. Anni Terä kertoo Pohjois-Karjalan lottien varojen hankinnasta mm. korttien, merkien ja hernekeiton myynnin avulla. Kommelluksilla sattui. Kiihtelysvaaran lotat ilmoittivat myyvän Joensuun torilla mämmiä. Lotat olivatkin paikalla, mutta mämminkuljetus viivästyi. Mämmi saatiin kuitenkin ”mutkien kautta” paikalle heti torin avaamisen jälkeen. Rajaseudulla koettiin maanpuolustusasiat läheisiksi. Vapaaehtoista maanpuolustustyötä tehtiin monista ongelmista huolimatta. Lottatyö vahvisti yhteenkuuluvuuden ja turvallisuuden tunnetta.

Lotta Svärd -järjestö lakkautetaan

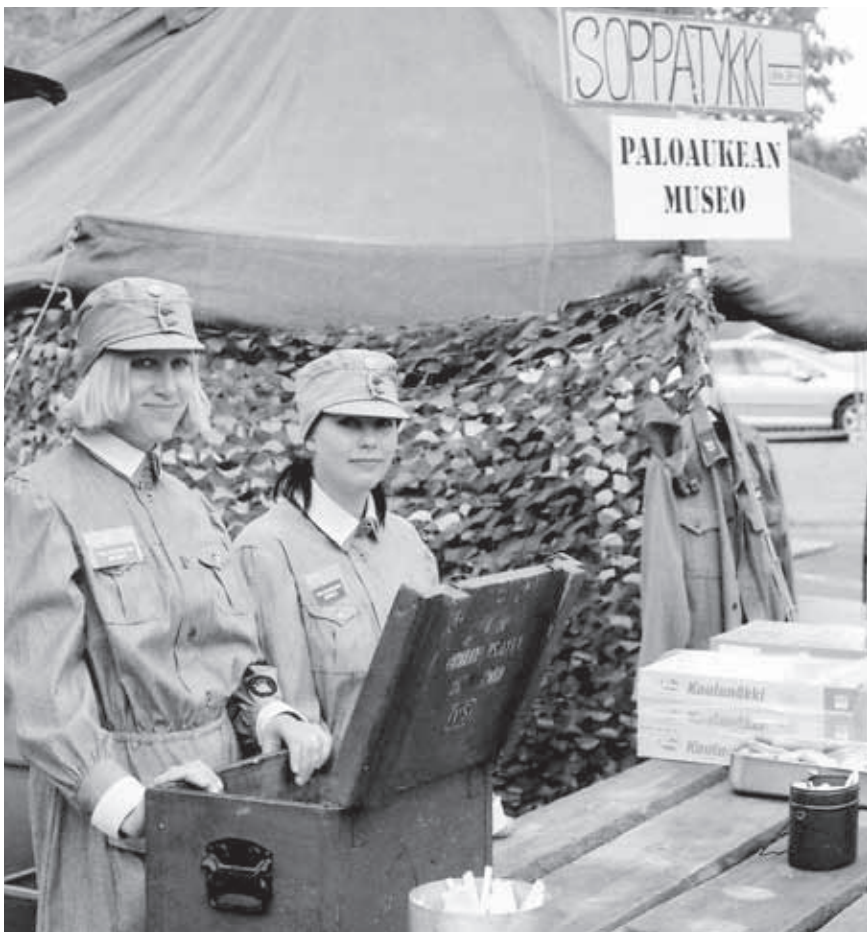
Valtioneuvosto lakkautti Lotta Svärd -järjestön 23.11.1944. Järjestön omaisuus valtiollistettiin. Kaikki komennuksella olleet lotat kotiutettiin. Järjestötunnusten ja lottapukujen käyttö kiellettiin. Kaikki 748 rekisteröityä ja 39 rekisteröimätöntä yhdistystä lakkautettiin. Vuonna 1944 lottayhdistyksissä oli noin 221 300 jäsentä. Samalla kiellettiin myös 50 000 lottatyön yhdistysten toiminta. Tähän päättyi myös Fanni Luukkosen ansiokas pitkäaikainen toiminta Lotta Svärd -järjestön puheenjohtajana.

Tänään saamme elää vapaassa maassa. Tästä saamme kiittää lottien ja heidän sukupolviensa toimintaa niin sodan kuin rauhan aikana.

Teksti ja kuvat: Raimo Vänskä

Rintamalotta Matkaselän Kenttäpostissa syyskuussa 1944 – omakuva-postimerkki Kerttu-Elina Heiskanen. Palvelu jatkui Lapin sodassa.

Annika Lambeck (vas.) ja Nora Kettunen ”lottakanttiinissa” Karjalan Messuilla Joensuussa 2008.

Koveron lottia kesäkokouksessa.

Jatkoa urheilumenestykselle

Piirin partiot ottivat jälleen kaksoisvoiton Kontiorannassa 24.3.2011 sotilaiden SM-hiihtojen sotilaspartiohiihdossa. Viimesykyinen sotilaiden SM-suunnistusten kesäpartion kaksoisvoitto sai näin jatkoa.

Tällä kertaa kakkospartio oli nopeampi kuin ykköspartio ja kuittasi kilpailun ylivoimaisesti parhaalla hiihtojalla ja loistavalla amunnalla Suomen mestaruuden. Hiihtoladulla 27 kilometrin matkalla toiseksi nopeinta hiihtovauhtia pitänyt partio hävisi hiihtojassa PK res II-partiolle yli seitsemän minuuttia. Kun partio saapui ampumapaikalle, se oli kahdeksan minuutin johdossa hiihtojassa edellä lähteneisiin. Kun partio ampui vain yhden ohilaukauksen eli kolme sakkominuuttia, voi se viimeiselle mutta maastollisesti raskaimmalle hiihtotaipaleelle lähtiessään keskittyä tuulettelemaan voittoa ja ottaa ampumaradan runsaslukuiselta yleisöltä onnitteluja vastaan. Kiirettä ei enää ollut.

PK-res II-partion johtajana toimi kapteeni Timo Makkonen Joensuusta ja varajohtajana luutnantti Pasi Kiiskinen Kontiolahdelta. Partion muina jäseninä hiihtivät ylikersantti Rauno Saastamoinen Lieksasta ja korpraali Mikko Auvinen Kontiolahdelta. Heillä kaikilla on runsaasti kokemusta erilaisista sotilaskilpailuista. Keski-ikäkin tällä ”konkaripartiolla” on reilusti yli 35 vuotta.

Hopeaa piiriin toi I-partiomme, jonka runkona oli edellisvuonna Keuruulla hopeaa saanut joukkue. Johtajana toimi luutnantti Tuukka Turkka Joensuusta ja varajohtajana alikersantti Mika Piminäinen Lieksasta. Muina jäseninä ja uusina miehinä partiossa hiihtivät joensuulaiset alikersantit Anssi Kesonen ja Samuli Hyvönen. Hopeasijan joukkueelle takasi vain yhden ohilaukauksen tuottanut ammunta. Ykköspartiosta lienee piirimme partiohiihdon tulevaisuus, sillä joukkueen keski-ikä jää reilun kymmenen vuotta ”ukkopartiota” nuoremaksi.

Pasi Kiiskisen saavutus

Luutnantti Pasi Kiiskisen suoritukset peräkkäisissä partioidessa, syksyllä 2010 ja talvella 2011, kannattaa panna merkille. Koko Suomessa ei ole kovinkaan monta urheilijaa, jotka ovat voittaneet peräkkäin sekä kesä- että talvipartion. Luutnantti Kiiskinen liitti tämän uroteon muiden

saavutustensa jatkoksi.

Pohjois-Karjalassa samaan suoritukseen ja vieläpä saman vuoden partiokilpailuissa on pystynyt ainoastaan kapteeni Jaakko Leppänen vuonna 1995. Silloin puhuttiin, että hän olisi ollut ainoa samana vuonna molemmat kullat saavuttanut urheilija. Tässäkin mielessä Kiiskisen saavutukselle kannattaa antaa sille kuuluva arvo.

Menestyksen salaisuus?

Miksi Pohjois-Karjalan reserviläispiirien partiot ovat 1990-luvun puolivälistä sotilaskisoihin mukaan päästyään menestyneet niin loistavasti vuodesta toiseen? Syitä ja selityksiä voidaan etsiä hyväkuntoisista ”urheilijanuorukaisista”, lujasta tahdosta esittää sotilaan taitojaan ainakin sen päivän lajissa, hyvästä hengestä tai maanpuolustustahdosta ja ties mistä.

Yksi tärkeimmistä syistä on kuitenkin koko mainitun ajan ollut Pohjois-Karjalan prikaatin ja Pohjois-Karjalan aluetoimiston tuki tämän tyyppiselle toiminnalle. Omille reserviläisille on aina löytynyt käyvät aseet. Harjoitusaikojen järjestäminen ei ole koskaan ollut ”talosta” tai panoksien niukkuudesta kiinni. Paljon suurempi työmaa on ollut järjestää reserviläisten ajat sopiviksi yhteiselle harjoittelulle.

Ja mikä tärkeintä henkilökunnasta on aina löytynyt ammattitaitoisia ja tästäkin asiasta innostunutta apua ammuttamaan reserviläisiä tai järjestämään kyytejä ja majoituksia. Epäilen, että moni muu työtehtävä on jäänyt takiamme hoidettavaksi huonommalla ajalla.

Vastavuoroisesti arvostuksen ovat huumanneet myös urheilijat. Osoituksena tästä on piirin joukkueissa säännöllisesti esiintynyt urheilijoita, joiden nimet ovat olleet myös kansainvälisten kilpailujen listoilla. Tänäkin vuonna joukkueiden kokoamiseen vaikuttivat ainakin maastohiihdon, ampumahiihdon ja hiihtosuunnistuksen MM-kilpailut.

Edellä kuvattujen seikkojen perusteella tahdon esittää parhaimmat kiitokset omasta ja kaikkien eri kilpailujen joukkueisiin tänä ja aiempinakin vuosina osallistuneiden urheilijoiden puolesta puolustusvoimille siitä tuesta, jonka olemme saaneet kilpailusuorituksiimme. Toivottavasti meillä säilyy jatkossakin mahdollisuus tukeutua puolustusvoimien apuun omissa maakunnassa.

Teksti: Timo Makkonen

Kuvat: Marko Jalkanen

Mestarit. Mikko Auvinen, Pasi Kiiskinen, Timo Makkonen ja Rauno Saastamoinen.

Hyvät kakkoset. Mika Piminäinen, Tuukka Turkka, Anssi Kesonen ja Samuli Hyvönen.

Jatkosodan alku Ilomantsissa 1941

Talvisodan päätyttyä Ilomantsin suunnan rauhanneuvottelut käytiin entisessä Ruukinpatruunan talossa ”Pytingissä”, Möhkössä. Neuvostoliittolaiset olivat talvisodan aikana rakentaneet Koitajoen yli Möhköön uuden sillan sekä kunnostaneet myllyn ja sahalaitoksen. Niiden siirtymisen tuhoamattomina suomalaisille ratkaisi Kivikon neuvottelema sopimus, jonka mukaan neuvostojoukot saivat rauhanneuvottelun jälkeen hakea pois tai tuhota Oinassalmelle jääneet panssarivaununsu. Ne katsottiin lopulta parhaaksi räjäyttää paikoilleen.

Moskovan rauhanneuvotteluissa sovittu itärajamme siirto tiesi Ilomantsin alueen pienenemistä noin kolmanneksella. Uusi raja alkoi nykyisin Suomen ja Euroopan Unionin itäisimpänä pisteinä tunnetulta rajamerkillä (III/277/577) lounaaseen, kulki nykyiseen tapaan Longonvaaran ja Ruukinpohjan kautta Konnukajärvelle ja edelleen Haapovaaraan ja Mutalahteen. Rajan vaatimien valvonta- ja varustustöihin ryhdyttiin välittömästi. Siviilit palasivat kevään mittaan kotiseuduilleen evakosta, jonne olivat kotiella olleet onneksi suunnilleen ajoissa siirtyneet.

Tappiot koko talvisodan aikana Ilomantsissa olivat olleet 125 kaatunutta, 275 haavoittunutta ja 22 kadonnutta. Tappioiden vähäisyys Ilomantsin rintamaosalla katsotaan johtuneen suurelta osin vihollisen passiivisuudesta sodan loppuajana.

Sitä vastoin paleltuneina suomalaiset menettivät

taisteluvahvuudesta yli 400 miestä. Tämä johtui kenttätäydennyspataljoonien huonosta varustuksesta. Osa miehiä oli kesätamineissa ja pakkaneen ankarimmillaan yli 40 astetta. Majoitteena olivat aluksi teltat kamiinoineen, joita ei päiväsaikaan voinut ilmavaaran takia käyttää. Rintaman vakiinnuttua kaivettiin korsuja. Saunomassa voitiin tilanteen salliessa käydä lähikylissä. Vastustajan majoitustilanne oli huonompi, mikä johtuu poltetun maan taktikasta ja joukkojen varustautumattomuudesta paikallaan oloon. He joutuivat majoittumaan katettuihin hatariin maakuoppiin.

YH -kertausharjoitus ja liikekannallepano

Ylipäällikön 10. kesäkuuta 1941 antamalla käskyllä vahvennettiin rajavartioujoukkoja kutsumalla reserviläisiä palvelukseen. Presidentti Ryti antoi 16.6 käskyn ylimääräisistä harjoituksista (YH). Ensimmäinen YH-päivä oli 18. kesäkuuta. Itärajalta muodostettiin rajakomppanioita suojajoukoiksi pelättävissä olevaa hyökkäystä vastaan. Ilomantsiin perustetun komppanian numeroksi tuli 24. Sen miehistö koottiin Tervaruukin alueella pääosin ilomantsilaisista, talvisodan kokeneista reserviläisistä. Tervaruukilta komppania siirtyi Möhköön aloittaen tehostetun rajan vartiointin. Tiedustelu ja muu liikehdintä rajan pinnassa oli selvästi lisääntynyt ja päivittäin tehtiin havainnot ja neuvostojoukkojen varustelutöistä Hullarin, Lutikkavaaran ja Ontronvaaran alueilla.

(Lähde: Ilomantsin sotahistoriantyöryhmä: Viljo Vestmanin kooste.)

Teksti ja kuva: Armas Härkönen

SUOMI JATKOSODASSA

Koitajoen Kallioniemi oli Oinassalmen lisäksi Ilomantsin toinen pääpuolustusasema talvisodassa. Kivikon komppanian viivytystaistelu päättyi 7.-8.12.1939 Kallioniemen lossimaastossa Kenttätäydennysprikaatin XIII Pataljoonan (Tuusniemeltä, Riistavedeltä ja lähiympäristöstä koottu) otettua rintamavastuun. Paikalla on alueen talvisodan taisteluista kertova infotaulu sekä Erillinen pataljoona 11 ja Osasto Julkusen muistomerkki.

Pohjois-Karjalan reserviläispiirien joukkue näytti jälleen kuntonsa ja taitonsa Oltermannin hiihdossa. Viimevuotinen voitto vaihtui nyt kakkossijaan.

Oltermanni-viesti Ilomantsissa

Perinteinen Oltermanni-viesti hiihrettiin maaliskuun 16.–17. päivien välisenä yönä Ilomantsissa. Pohjois-Karjalan reserviläispiirien joukkue sijoittui toiseksi Kymin reserviläisten jälkeen.

Talven kovat pakkaset ja runsas lumimäärä loivat Ilomantsiin vaativat olosuhteet. Kun ratamestareina toimivat kuuluisat ja ansioituneet suunnistuspäälliköt, Börje Vartiainen ja Heikki Peltola, voivat Oltermanni-hiihtäjät jo etukäteen varautua vaativaan kilpailuun Ilomantsin saloilla. Ennako-odotuksissa oli, että ratamestarit pakottavat kilpailijat jossain kilpailun vaiheessa myös tietöille taipaleille.

Aavistukset toteutuivat heti ensimmäisellä osuudella, kun joukkueet pyyhkäisivät Parppein hiihtokeskuksesta Ilomantsin pogostan halki Ilomantsin järven jäälle. Jäällä ei ollut paljoa reitti-vaihtoehtoja. Valtaosa joukkueista eteni sopuisasti pitkän päivällä umpihankeen hiihdyttyä latu-uraa kohti Enoon menevää tietä, jonka ylityksen jälkeen edettiin muutamia kilometrejä kyläiteillä kohti Mekrijärveä.

Ennen Mekrijärven tutkimusasemalla sijainnutta yleisörastia oli edessä toinen neljän kilometrin jäähiihtopätkä aidolla

Pohjois-Karjalan reserviläispiirien joukkueen ankkuri, luutnantti Pasi Kiiskinen onnistui loistavasti molemmissa tehtävissään, sekä hiihdossa että viestin lukemisessa. Viestin otti vastaan Itä-Suomen Sotilasläänin komentaja, kenraalimajuri Jukka Pennanen.

Kenraalit kiittelivät

Oltermanni, Itä-Suomen Sotilasläänin komentaja, kenraalimajuri Jukka Pennanen kehui kisaa aivan upeaksi.

- Aurinko paistaa, lunta on riittävästi ja silmien edessä on upeat ilomantsilaiset maisemat. Henki joukoissa on erittäin hyvä. Porin Prikatista tiedettiin, että se on kova. Nyt kun se nousi A-sarjan voittajaksi, niin se tuo säpinää ensi vuoden kisaan, hän pohti.

Joedellisillan infotilaisuudessa komentaja totesi Puolustusvoimien parhaiden ampujien, suunnistajien ja hiihtäjien löytyvän reserviläisten riveistä.

- Reserviläiset ovat niin kovakuntoisia, ettei heitä oikeastaan pysty tällaisessa kisassa varusmiesjoukkueella voittamaan, hän hehkutti kisan jälkeenkin.

Myös Parppein hiihtokeskus sai komentajalta kiittävän arvosanan.

- Tämä on seitsemäs Oltermanni-hiihto peräkkäin, jossa olen paikalla, ja tämä on kilpailukeskuksena ykkönen, totesi kenraalimajuri Pennanen.

Ensimmäistä kertaa Oltermannin viestiä seurannut maavoimien komentaja kenraaliluutnantti Ilkka Aspara hämmästeli kilpailijoiden kovaa vauhtia.

- Todella vaativa ja erinomaisen hieno kilpailu, jolla on pitkät perinteet puolustusvoimien historiassa. Arvostan suuresti myös sitä, että Ilomantsin kunta, evankelisluterilainen seurakunta ja monet paikalliset toimijat ovat olleet innolla näissä järjestelyissä mukana. Ilomantsi on kappale kauneinta Suomea ja tämä urheilukeskus on aivan mallikelpoinen paikka, ihasteli kenraaliluutnantti Aspara.

Teksti ja kuva: Armas Härkönen

perinteisellä tyyllillä puhdasta luomulautua pitkin sivakoiden. Luistelutyyliä ei voinut edes harkita, sillä hankikantoa ei ollut ladun ulkopuolella lainkaan.

Mekrijärvelle tulivat johdossa Kymin reserviläisten kanssa yhtä aikaa Pohjois-Karjalan joukkueen aloittajat kapteeni Timo Makkonen ja ylikersantti Rauno Saastamoinen. He luovuttivat viestin luutnantti Tuukka Turkalle ja korpraali Mikko Auviselle, jotka jatkoivat matkaa peräkanaa Kymin kanssa.

Viestin ratkaisut tapahtuivat Mekrijärven ja Möhkön välisellä noin 30 km:n pituisella rastivälillä. Kun PK:n ja Kymin partiot olivat edenneet yhdessä vaihdosta kymmenkunta kilometriä, tulivat he metsäautoteiden risteykseen, johon molemmat joukkueet olivat jättäneet päivällä omat tiedustelumerkkinsä. PK:n miehet kääntyivät risteyksestä vasemmalle Kymin miesten jatkaessa suoraan. Molemmissa partioissa oltiin vakuuttuneita oman reitin paremmuudesta ja siitä, että nyt taisi kaveri lähteä huonolle uralle. Tällä kertaa Kymin reitinvalinta osoittautui nopeammaksi ja ratkaiseva noin seitsemän minuutin ero pääsi syntymään ennen Möhköä.

Autenttisilla taistelupaikoilla

Loppumatkalla ei vastustaja enää tehnyt virheitä, joilla ero olisi pystytty kuromaan kiinni, eikä joukkueemme hiihtovauhtikaan välttämättä olisi tällä kertaa kymiläisille riittänyt. Ankkurimme luutnantti Pasi Kiiskinen lähti ankkuriosuudelle Taivallammen leirikeskuksesta. Hän sai hiihdellä oman osuutensa aamun yli 20 asteen pakkasen siivittämästä auringon noususta nautiskellen ja keskittyä Oltermanni, kenraaliluutnantti Jukka Pennaselle viemänsä viestin ymmärrettävään lukemiseen. Kiiskinen onnistui loistavasti molemmissa tehtävissään, sekä hiihdossa että lukemisessa.

Muilla osuuksilla Möhkön ja Taivallammen välisillä taipaleilla viestiä veivät partioittain luutnantti Jarkko Siltakorpi ja alikersantti Simo Turunen, kapteeni Jaakko Leppänen ja alikersantti Anssi Kesonen sekä alikersantit Mika Piminäinen ja Sami Oinonen. Huoltajana toimi kapteeni Jussi Silvennoinen ja varamiehenä vänrikki Hannu Airila. Oltermanni-viestin hiihtäminen Ilomantsissa, omassa maakunnassa ja vieläpä monin paikoin samoilla paikoilla, joissa esi-isämme sota-aikana taistelivat tai valmistelivat taistelutoimia, antoi viestiin oman vivahteensa.

Voisi sanoa, että vaikei viestiä tällä kertaa voitettukaan, voi viestiä hiihtäessään ja siihen liittyvään toimintaan osallistuessaan tuntea aiempiin viesteihin verrattuna pientä ylimääräistä ylpeyttä siitä, että sai olla mukana juuri täällä Ilomantsissa.

Teksti: Timo Makkonen
Kuvat: Armas Härkönen

Maavoimien komentaja kenraaliluutnantti Ilkka Aspara (oik.), ja Itä-Suomen Sotilasläänin komentaja, kenraalimajuri Jukka Pennanen seurasivat kisaa tiiviisti sekä maastossa että Itä-Suomen yliopiston Mekrijärven tutkimusasemalla.

Neljäs sissiampumakurssi Hiienvaarassa

Pohjois-Karjalan koulutus- ja tukiyksikkö järjesti yhdessä Pohjois-Karjalan Prikaatin kanssa sissiampumakurssin 25.-27.3.2011 Pohjois-Karjalan Rajavartioston, Hiienvaaran harjoitusalueella. Kurssin suunnittelijana ja johtajana neljäntenä vuonna peräkkäin toiminut Paavo Puumalainen sai tehdä yötä päivää töitä kasatessaan kurssin toteuttamisessa tarvittavia apujoukkoja Lieksasta ja muualta maakunnasta. Viimeisimmän sairastumisilmoituksen hän sai perjantaina matkalla Kontiorantaan, sillä kurssin väepeliksi merkitty henkilö oli sairastunut yön aikana. Lisäksi jännitystä riitti moniko kurssilainen jää loppuvaiheessa saapumatta syystä tai toisesta. Varuskuntaan päästyämme ryhmämme ryhtyi valmistelemaan kurssilaisten vastaanottoa, eli tarkistamaan ja järjestämään varusteiden ja aseiden luovutusta sekä aseiden kohdistusampumapaikan kuntoon laittoa. Kurssilaisten, 30 henkilöä, saavuttua varusvarastolta varusteiden vastaanottamisesta kasarmille ja vaihdettuaan vaatteet ja ruokailtuaan heille luovutettiin henki-

lökohtainen ase ja asepuhdistusvälineet. Aseiden puhdistamisen jälkeen siirryttiin kaikki varusteet mukana ulos valmistautumaan siirtymiseen linja-autolla kohdistusammuntaradalle. Kurssilaiset jaettiin kolmeen ryhmään ja ryhmien johtajat ottivat ryhmät komentoonsa.

Kohti Hiienvaaraa

Ammunnan turvaohjeistuksen jälkeen päästiin ampumaan kohdistuslaukauksia (3+3) ja välillä suoritettujen osumien tarkistusten ja tähtäinsäätöjen jälkeen kolmannen (4 laukausta) ammunnan jälkeen osumat alkoivat olla kohdallaan. Ampumaradalla nautitun iltpalan jälkeen oltiin valmiit siirtymään linja-autokuljetuksella Hiienvaaraan.

Hiienvaaraan oli päivän aikana siirtynyt huoltoryhmä valmistelemaan kurssi- ja majoitustiloja kurssia varten ja niinpä kurssilaiset saivat majoittua vanhan kämpän jo valmiiksi lämmitettyihin tiloihin ja käydä nukkumaan järjestettyään ensin ”kipinävuorot”.

Lauantaiaamuna kello viiden jälkeen

nautittiin aamiainen kaikilla lisukkeilla ja siitä päivä jatkui heti aamusta sissipolku- ja tuliyläkkörotojen rakentamisella. Samalla yksi ryhmistä aloitti nelituntisen teoria- ja käytännön harjoittelun kevyen kranaatinheitin käytöstä ammuntatilanteessa.

Lauantain ammunnat ”sissipolku” ja ”tuliyläkkö” sujuivat hienosti ja haaveireita. Ruokailun ajoittaminen illalla ammuntojen väliin aiheutti sen, että viimeinen tuliyläkkö-päiväammuntaan saapunut ryhmä joutui ampumaan ammunnan ”hämäräammuntana”. Sutta sai sitten ampua pimeäammunnan ensimmäisenä ja ammunnan suoritettuaan pääsi kasarmille huilaamaan sekä odottamaan sunnuntai-aamua hyvissä ajoin.

Kevyellä heittimellä

Sunnuntai-aamun aamupalan nauttimisen jälkeen ryhmät kiirehtivät purkamaan sissipolku- ja tuliyläkkörotoja ja kun tehtävät oli suoritettu ja kaikki poistuneet vaara-alueelta päästiin valmistelemaan kevyen kranaatinheitin ammuntoja.

Ennen ammuttaa ryhmille pidettiin turvaohjeistus ko. amunnasta ja harjoiteltiin. Jo ensimmäisen ryhmän ensimmäisistä laukauksista alkaen oli nähtävissä, että turhaan ei oltu harjoiteltu, sillä osuutarkkuus oli erittäin hyvä ja välillä tehdyt korjaukset vielä paransivat osumia. Ammunnat sujuivat erittäin hyvin ja ainoa miinus oli viimeisen ryhmän kohdalle sattunut ”suutari”, jota ei myöskään ammuntojen päätyttyä tehdyssä alueen tarkastuksessa löytynyt maastosta vaan alue jouduttiin merkitsemään tulevaa raivausta varten.

Ammuntakurssilla oli useita vierailijoita tutustumassa ammuntoihin sekä yleensä kurssin järjestelyihin koko viikonlopun ajan tai vain pistäytymässä lauantaia. Paikkojen siivousten ja tavaroiden pakkausten, niin omien kuin Kontiorantaan menevien jälkeen ruokailtiin ja valmistauduttiin kurssin päätökseen.

Lopputilaisuudessa luovutettiin muun muassa heitinkoulutuksesta toisena vastanneelle Juhani Lehiköiselle maanpuolustusmitali kultaisella soljella, samanlainen mitali luovutettiin myöhemmin sopivassa tilaisuudessa aiemmilla ampumakurssilla ansiokkaasti mukana olleille Veli-Matti Niskaselle ja Juha Turuselle. Lisäksi muistettiin eritavoin ryhmien johtajat, parhaat taisteluparit ja alusta asti erittäin hyvin loppukahveihin asti toiminut keittiöryhmä.

Viimeinen kurssi

Loppupuheissa kävi ilmi, että tämä oli viimeinen tällä tavalla toteutettu sissiampumakurssi Hiienvaarassa ja seuraava liki vastaavanlainen kurssi pidetään Sotinpuron harjoitusmaastoissa useamman muun kurssin yhteydessä syksyllä 2012. Sitten suunnattiin linja-autolla osa untemailla viikonlopun rasiutuksista uupuneena Kontiorantaan ja ensiksi luovutettiin aseet ja asetarvikkeet, sitten vaihdettiin omat vaatteet päälle ja samalla tarkistettiin, että kaikki luovutettavat varusteet ovat mukana.

Varusteiden luovutus tapahtui erittäin mallikkaasti ja ripeästi varusvaraston henkilökunnan ohjauksen mukaisesti, tämän jälkeen kurssille osallistuneet niin kouluttajat, kurssilaiset kuin muu tukijoukko suuntasivat kotia kohti yksin tai joukon kera lepäämään ja muistelemaan viikonloppua.

KIITOS HIIENVAARA!

Teksti ja kuva: Hannu Härkönen

Kranaattien osumatarkkuus oli erittäin hyvä Hiienvaaran viimeisellä sissiampumakurssilla.

Kohti hyökkäystä

Kesällä 1941 ylimääräisiin harjoituksiin kutsuista joukoista perustettiin Ilomantsin alueelle Ryhmä Oinonen. Sen komentaja kenraalimajuri Woldemar Oinonen antoi 22.6 käskyn valmisteluja varten siinä tapauksessa, että kysymykseen tulee puolustukseen siirtyminen. Harjoitusjoukot olivat tällöin jo ryhmityneet suojajoukkona toimimisen edellyttämällä tavalla.

Oinosen taisteluosastoon kuuluivat Ratsuväkirykmentti, 2. jääkäriprikaati ja Sissipataljoona 1. Raskasta tulta oli saatavissa kevyistä patteristoista 12 ja 13 sekä Ratsastavalta patterilta. Tässä vaiheessa alueella huolehtivat rajan vartiointista Seitsemännen Armeijakunnan alueella rajakomppaniat 24 ja 44.

Kesäkuun 22. päivänä armeijakunta antoi Ryhmä Oinoselle käskyn siirtyä Kivilahden seudulta hyökkäysryhmittymään linjalle Luutalahti-Ostronsaari-Möhkö-Hattuvaara.

Heinäkuun 3. päivänä Karjalan armeija siirsi 1. Jääkäriprikaatin ryhmästä etelämmäksi Kuudennen armeijakunnan käyttöön, joten Oinonen jakoi joukkonsa kolmeen taisteluosastoon.

Oikealla olevan Osasto Sundmanin tehtävänä oli valmistautua hyökkäämään päävoimin Viikinselän itäpuolitse Ristikangas-Tolvajärvi -tielle. Osastoon kuuluivat jääkäripataljoonat 5, 6 ja 7, tykkikomppania, pioneerijoukkue sekä kapteeni Beckhardin komentama kevyt patteristo 13, ryhmitettyinä Möhkön lounaispuolelle.

Vasemmalla toimivan Osasto E:n eli von Essenin

tehtävänä oli hyökätä päävoimin Hattuvaaran kaakkoispuolitse Vellivaaran kautta Kuolismaahan ja joillakin osaston osilla Hullarin ja Vuottoniemen suuntaan. Osaston komentajana toimi Uudenmaan Rakuunarykmentin (URR) komentaja, everstiluutnantti H. von Essen. URR:n lisäksi osastoon kuuluivat Sissipataljoona 1, tykkieskadroona ja pioneerijoukkue.

Oinosen ryhmän reservinä toimi aluksi Osasto H komentajanaan Hämeen Ratsurykmentin (HRR) eversti G. Ehrnrooth. Hänen komentoonsa annetut joukot olivat HRR, 24. rajajääkärikomppania, panssariautojoukkue sekä joukkue tykkikompaniasta.

Osasto H:n oli oltava valmiina toimimaan Lutikkavaaran suuntaan tehtävänä vallata Ontronsvaara ja Lutikkavaara aivan rajan pinnassa ja valmistautua etenemään Hilpanvaaran kautta Jakunvaara- Salmijärvi -tielle, parinkymmenen kilometrin syvyyteen vihollisalueelle.

Oma tiedustelu pyrki selvittämään annetuissa toimintasuunnissa olevia vihollisryhmittymiä. Ilomantsin rajakomppaniassa palvelut Onni Määtänen teki erään ensimmäisistä partiomatkistaan Niemijärveltä Vellivaaran-Kuolismaan suuntaan, jossa tehtiin havaintoja sulutusten laadusta ja niiden suojissa olevista joukoista.

Vuoden 1940 lukemien mukaan joukkueeseen kuului 40 sotilasta. Komppaniassa oli 200, pataljoonassa 1 000, rykmentissä 3 600, prikaatissa 7 900 ja divisioonassa 16 400 sotilasta.

(Lähde: Ilomantsin sotahistorian työryhmä: Viljo Vestmanin kooste.)

Teksti ja kuva: Armas Härkönen

SUOMI JATKOSODASSA

Ylirajavartija evp. ja reservin väepeli Viljo Vestman on ilomantsilaisen sotahistorian tietopankki ja sotaveteraanien luottomies.

Tuliylläköön jälkeen partio huoltotauolla tulilla.

Pimeätaistelukurssilaisten marssirivistö on aina reserviläistä sykähdyttävä näky.

Onnistunut pimeätoimintakurssi Kontiorannassa

Luonto tarjosi oivat olosuhteet seitsemännen kerran järjestetylle Pimeätaistelukurssille Kontiorannassa. Maaliskuun ensimmäisenä viikonloppuna toteutetulla kurssilla saivat osallistujat tutustua uuteen paikantamisjärjestelmään, ampua pimeäämunnat rynnäkökiväärillä, nukkua lumihankeen kaivetussa puolijoukkue-teltassa sekä toteuttaa ryhmän tuliylläkö pimeässä metsässä. Kurssin johtajana toimi värriksi Liisa Itäniva.

Kurssi alkoi perjantaina joukkojen varustamisella. 22 kurssilaisista saivat varusteet ulkona liikkumista, sekä yöpymistä varten. Prikatissa nautittu päivällisen jälkeen Liisa Itäniva piti tulo-puhuttelun ja Harri Norismaan oppitunnin uudesta paikantamisjärjestelmästä. Oppituntien jälkeen siirtyivät kurssilaiset hiihtäen ampumaradalle, jossa pimeäämunnat toteutettiin. Nykyisen järjestelmän mukaan

ammuntoja puolustusvoimien aseilla voidaan suorittaa vain puolustusvoimien tilaamalla sotilaallisilla kurseilla. Ammunnat rynnäkökiväärillä ovat näin ollen yhä harvinaisempaa herkkua. Pimeätaistelukurssilla pääsivät kurssilaiset kuitenkin ampumaan rynnäkökivääreillä ja vieläpä pimeäolosuhteissa keinovalaisuun.

Ammuntojen jälkeen kurssilaiset nauttivat iltpalan ampumaradan maastossa, jonka jälkeen alkoi siirtyminen hiihtäen kohti majoituspaikkaa. Suunnistaminen talvisessa pimeässä metsässä ei ole helppoa. Kurssilaisten liikkumista helpotti kuitenkin valmiit urat, joita pitkin hiihto sujui joutuisasti. Vajaan tunnin hiihtämisen jälkeen pääsivät kurssilaiset lapiomaan teltalle paikkaa lumihankeen.

Savun noustessa kamiinoiden torvista pääsivät kurssilaisista tutustumaan Aapo Söderin johdolla

Suomen armeijan käyttämiin pimeänäkölaitteisiin.

Lumi antaa suoja

Koulutuksen jälkeen pääsivät kurssilaisista muodostetut ryhmät tiedustelemaan alueelle pesiytyneen vihollisen sijaintia. Ryhmän tehtävänä oli myös tuliylläköön suorittaminen vihollista vastaan. Tarkoituksena oli antaa kurssilaisille kokemus niistä tekijöistä, jotka vaikuttavat hyökkäystoimintaan pimeässä metsässä, paksussa upottavassa lumessa suksilla liikuttaessa. Kaikki kolme ryhmää suorittivat annetun tehtävän, jonka kokemukset sitten purettiin auki toiminnan jälkeisessä palautekeskustelussa.

Aamupalan ja leirin purkamisen jälkeen kurssilaiset siirtyivät yhtenä osastona hiihtäen rasti-koulutuspaikalle, jossa Jarkko Riikonen opetti lumen käyttöä

suojaumisessa ja naamioitumisessa. Samalla selvitettiin hyvän tähystyspaikan ominaisuuksia ja puhuttiin hieman sotahistoriaakin. Rastikoulutuksen jälkeen osasto jatkoi ampumaradalle, jossa havainnollistettiin lumen suojavahvuuksia jalkaväen aseita vastaan. Kurssilaisille selvisi, että metrinen tampattu lumi antaa jo hyvän suojan taistelutilanteissa vihollisen luodeilta.

Ampumaradalta kurssilaiset hiihtivätkin sitten kasarmille, jossa odotti muonituskeskuksen lounas, varusteiden huolto ja luovutus. Palautekeskustelun ja palkitsemisen jälkeen suuntasivat kurssilaiset kohti kotijoukkoja. Kirjallisesti saatu palaute antoi hyviä vinkkejä tulevien kurssien järjestäjille.

Teksti: Juha Rytönen
Kuvat: Arto Huuskonen, kuvatekstit Harri Norismaa

Suunnistaminen pimeässä talvisessa maastossa on taistelijan perustaitoja.

Hyökkäys alkaa

Heinäkuun 6. päivänä 1941 Karjalan armeija antoi ohjeen edullisten maastokohtien haltuunotosta ennen päähyökkäyksen alkamista. Samana päivänä kenraalimajuri Öinonen antoi käskyn Ontronvaaran valtaukselta. Tehtävän sai majuri Viljo Kivikon johtama 24. Rajajääkärikomppania ja hyökkäys alkoi 7.7 kello 4.15 lyhyellä tykistövalmistelulla. Kivikon rajamiehet ylittivät Koitajoen aamuvarhaisella Artonlammin kohdalta ja tunkeutuivat kylään sen itä- ja koillispuolelta. Noin tunnin taistelun jälkeen vallattiin vaaran laki. Hyökkäys kuitenkin tyrehtyi, koska vaaran pesäkkeissä taisteli päättäväinen ja tulivoimainen NKVD-joukkue. Itäpäivällä tehtiin uusi yritys yhdessä HRR:n ensimmäisen eskadroonan kanssa, mutta sekään ei johtanut tulokseen. Neuvostorajamiehet saivat korpien kautta vahvistuksia, joten suomalaiset joukot vedettiin Koitajoen taakse.

Kivikon komppania menetti hyökkäyksessä kaatuneina ja kadonneina 14 sekä haavoittuneina 32 miestä. Päällikkö muisteli tätä pahoitellen vielä viimeisenä elinvuotenaan. HRR:n tappiot olivat kaatuneina kaksi ja haavoittuneina kymmenen miestä.

Rajamiesten ja ratsuväen taistelupartiot jäivät pitämään kosketusta viholliseen. Heti hyökkäyksen alettua saatiin todeta neuvostojoukkojen puolustautuvan muuallakin sitkeästi korpitukikohdissaan, jotka he olivat vahvasti limoittaneet heti talvisodan päätyttyä. Hyökkäyksen aikana huomattiin, että neuvostojoukkojen 71. Divisioonan Jalkaväkirykmentti 126:n riveissä taisteli monia karjalaisia, inkeriläisiä ja Suomessa syntyneitä kommunisteja,

sillä se oli kuulunut Otto Ville Kuusisen hallituksen alaiseen Kansanarmeijaan. Majuri Valter Vallin komentaman rykmentin huolto toimi Suojärveltä käsin, jonne oli matkaa satakunta kilometriä.

Etelämpänä Peurujoelle hyökänneet Jääkäripataljoona 7 ja Jääkäripataljoona 5 kohtasivat sitkeän rajavartiojoukkojen tukikohdan ja sitoutuivat taisteluun. Vihollinen oli motittautunut, eikä eteneminen tapahtunut suunnitelmien mukaan, vaikka paikalle saapui osia majuri Suden komentamasta Jääkäripataljoona 6:sta. Suden pataljoonan muiden osien hyökkäys Melaselkään tuotti motin, jota ryhdyttiin tuhoamaan. Melaselän korkealla vaaralla vihollisella oli hyvät asemat puolustautua, joten tappioita tuli runsaasti. Heinäkuun 9. päivänä JP 6 valtasi Tolvajoen ylitse menevän sillan ja alkoi siirtyä Tolvajärven suuntaan.

Melaselän motti saatiin tuhottua 10. päivän illalla JP 6:n ja mottia vartioimassa olleen JP 7:n voimin. Peurujoen motti purkautui vasta 21.7, jolloin siinä olleet viholliset murtautuivat osittain ulos.

Mottien lauetta JP 7 suunnattiin yksiköittäin osasto H:n käyttöön. 2 Jääkäriprikaatin päävoimat lähtivät 11.7. klo 17.00 jatkamaan etenemistä ollen klo 19. Tšikissä, jossa mukaan liittyi Mutalahdesta taipaleensa aloittanut Jääkäripataljoona 5. Osastot etenivät yhdessä Tolvajärvelle. Näin toteutettiin Karjalan armeijan hyökkäyksen yleissuunnitelmaa, jossa painopiste oli Laatokan pohjoisen rannan tien suunnassa kohti Aunuksen kaupunkia ja Syväriä. Pohjoisemmat rintamanosat yhtyivät hyökkäykseen hieman porrastettuina.

(Lähde: Ilomantsin sotahistorian työryhmä: Viljo Vestmanin kooste.)

Teksti ja kuva: Armas Härkönen

SUOMI JATKOSODASSA

Hämeen Ratsurykmentin rakuunat sotivat Ilomantsissa sekä jatkosodan alkaessa että päättyessä. HRR:n veteraanit viettävät Hattuvaarassa joka kesä heinä- ja elokuun vaihteessa taistelujen muistopäiviään.

Komeasti liehuivat maanpuolustusjärjestöjen liput Joensuun torilla lippujuhlapäivänä.

Lippujuhlapäivän paraati Joensuussa

Itä-Suomen alueellinen puolustusvoimien lippujuhlapäivän paraati kokosi Joensuun torille runsaasti katsojia. Paraatiin osallistui joukkoja kaikista sotilasläänin joukkoosastoista. Pohjois-Karjalan prikaatin joukkojen lisäksi paraatiin osallistuivat Karjalan Prikaati, Maasotakoulu sekä Reserviupseerikoulu. Mukana olivat luonnollisesti myös Pohjois-Karjalan rajavartiosto, Pohjois-Karjalan maakuntakomppania ja alueen reserviläis-, veteraani- ja maanpuolustusjärjestöt. Lippukomppanian toimi Pohjois-Karjalan maakuntakomppania. Yhteensä paraatijoukkojen vahvuus oli noin 400 henkilöä. Pohjois-Karjalan prikaatin komentajan eversti Jari Kytölän komentama paraati suoritettiin jalan.

Ohimarssin vastaanottivat Rantakadulla kaupungintalon edessä paraatikatseleiden suorittaneen Itä-Suomen sotilasläänin komentaja kenraalimajuri Jukka Pennanen lisäksi kaupunginvaltuuston puheenjohtaja, kansanedustaja Riitta Myller ja veteraanien edustajana Pohjois-Karjalan Veteraanipiirin puheenjohtaja Olavi Lösonen.

- Suomen kansa on hyvin yksimielinen siitä, että myös tulevaisuudessa puolustuksemme nojaa perinteisesti yleiseen asevelvollisuuteen ja koko maan puolustamiseen. Keskeisimmät seisoivat kaksikymmenvuotiaat varusmiehet ovat varusmiehiä jo neljännessä tai viidennessä polvessa, puhui kenraalimajuri Jukka Pennanen.

Itä-Suomen sotilasläänin komentaja totesi, että varusmiehillä on vielä edessään suuri ponnistus parhaillaan meneillään olevassa puolustusvoimien sotaharjoitus Pyörremyrskyssä Kymenlaaksossa.

- Pian tuon harjoituksen päätyttyä, ensi kuun alussa valtaosa teistä siirtyy reserviin. Olette kotiutuessanne varmuudella entistä kypsempiä ja osaavampia sekä paremmassa kunnossa kuin koskaan aikaisemmin. Olette valmiimpia kohtaamaan teitä odottavat haasteet opinnoissa, työelämässä ja ihmissuhteissa. Tärkeintä on kuitenkin, että te tunnette itsenne ja luotatte omaan tekemiseen, mutta samalla tiedätte, että yksin ette pärjää, vaan yhteistoiminnassa on voima, opasti Pennanen.

Uudistuksia tulossa

Komentaja totesi, että tulevina vuosina on valtion talouden ongelmien ja samanaikaisesti tapahtuvan puolustusmaterian vanhenemisen johdosta sekä ikäluokkien pienenemisen vuoksi uudistettava myös puolustusvoimien rakenteita ja käytäntöjä. Tosiasioiden tunnustaminen ajoissa ja uuden kestävä suunnan löytäminen on välttämätöntä.

- On maanpuolustuksen kannalta edesvastuutonta työntää päätöksiä ja lukkiutua vanhoihin aseisiin. Muutoksia on puolustusvoimissa tapahtunut jatkuvasti kautta vuosikymmenien, mutta siitä huolimatta on maanpuolustuksen perusta säilynyt lujana. Olen varma, että näin käy nytkin. Pennanen mukaan kaikkein tärkein uudistuksen syy ja samalla tavoite on säilyttää asevelvollisten palvelusedellytykset kunnossa.

- Varusmiehet ja reserviläiset tarvitsevat riittävästi mielekkäitä harjoituksia, muuten maanpuolustustahto ja motivaatio eivät tule säilymään nykyisellä korkealla

tasolla. Myös puolustusmateriaali on oltava ajanmukaista, parhaat sotilaat tarvitsevat myös arvoisensa välineet. Komentaja totesi, että kolmas tärkeä kokonaisuus on mahdollisuus järjestää taisteluampumaharjoituksia kovilla ampumatarvikkeilla.

- Alati kiristyvät ympäristömääräykset eivät saa estää puolustusvoimia suorittamasta sillä laissa määrättyjä tehtäviä. Tehokas ja uskottava puolustus maksaa ja vaatii monenlaisia toimintaedellytyksiä, jotka on yhteisesti turvattava.

Komentajan mielestä eri viranomaisten ja toimijoiden hyvä ja turhista byrokraatiasta vapaa yhteistyö on Pohjois-Karjalan maakunnan vahvuus. Karjalaisuus toimii.

- Haluankin kiittää lämpimästi eri yhteistoiminta-organisaatioita niin Itä-Suomen sotilasläänin, Pohjois-Karjalan aluetuomiston kuin myös Pohjois-Karjalan prikaatin puolesta. Erityinen kiitos kaupungin ohella kohdistuu Pohjois-Karjalan rajavartiostoon, jonka kanssa päivittäinen yhteistyö antaa arvokasta lisäarvoa käytännön maanpuolustustyöhön.

- Arvoisat maanpuolustusjärjestöjen aktiivit, ilman teidän suuriarvoista käytännön työtänne ja henkistä tukeanne olisi kaikinainen maanpuolustustyö paljon vaikeampaa. Kiitän teitä tekemästänne arvokkaasta työstä isänmaamme eteen, puhui Itä-Suomen sotilasläänin komentaja, kenraalimajuri Jukka Pennanen.

Teksti: Armas Härkönen
Kuva: Puolustusvoimat

Vuoden 2010 yhdistykset,
reserviläiset ja tiedottaja
Pohjois-Karjalassa

Kevätkokouksessa palkitut

Vuoden 2010 yhdistyksenä palkittiin Kiteen Reserviupseerit ry ja Kiteen Reserviläiset ry. Kuvassa Vuoden Tiedottaja everstiluutnantti Jouni Mattila (vas.), Vuoden Reserviläinen Pekka Ratilainen ja Vuoden Liikkuva Reserviläinen Juhani Simonen.

Kuva: Ari Eskelinen

Taistelijan Talon isäntä Kauko Puruskainen esitteli kesäkuun alussa avautuneen Lauri Törni –näyttelyn aineistoa, johon kuuluu muun muassa helikopterin roottorin lavan kappale sekä sotasankarin USA:n armeijassa käyttämä konepistooli.

Helikopterin roottorin lavan kappale löytyi 34 vuoden jälkeen viidakon kätkeistä Vietnamista.

28 suuresta mustavalkokuvasta voi seurata myös Hämeen Ratsurykmentin matkaa Ilomantsissa. Näyttely on koonnut ja kustantanut Ilomantsin valokuvaseura.

Taistelija Törnin taival näyttelynä Taistelijan Talolla

Ilomantsin Hattuvaaran Taistelijan Talolla on avautunut legendaarisesta soturista Lauri Törnistä kertova näyttely. Keskusrikospoliisin eläkkeellä olevan apulaispäällikön, Matti Tenhusen kokoama näyttely ”Lemetistä Laosiin – Laatokan Karjalasta ´Ho-Sedän´ huoltotielle” käsittää yli sata kuvaa sekä lukuisia karttoja ja taistelukertomuksia. Näyttely on ensimmäistä kertaa julkisesti esillä.

- Törni on Mannerheim-ristin ritari numero 144, ja näyttely rakentuukin pitkälti ritariuden ympärille, Taistelijan Talon isäntä Kauko Puruskainen kertoo. Sotaretkillään myös Hattuvaarassa ja Mekrijärvellä majoillut Törni ehti 46 elinvuotensa aikana kohota Suomen, Saksan ja USA:n armeijassa kapteeniksi. Hän menehtyi helikopterin iskeytyessä pimeässä ja monsuunisateessa vuoren seinämään lokakuun 18. päivänä vuonna 1965 Kham Ducin alueella Vietnamissa.

- Nyt meillä oli suuri kunnia saada näyttelyimme kappale kyseisen helikopterin roottorin lavasta sekä Törnin henkilökohtainen konepistooli, Puruskainen iloitsee.

Viranomaisyhteistyötä

Matti Tenhunen kertoo, että Keskusrikospoliisin sotahistoriallinen seura, johon kuuluu muun muassa eläkkeelle jääneitä virkamiehiä sekä eräitä puolustusvoimien ja verohallinnon eläkkeellä olevia henkilöitä, oli tutustumassa vuoden 2009 syksyllä Ilomantsin sotahistoriaan.

- Tuolloin Taistelijan Talon isäntä Kauko Puruskainen ja Ilomantsin sotahistorian asiantuntija Viljo Vestman esittelivät meille Makkolan museotilalla olevat mainiot kuvat I.Divisioonan jääkärikomppaniasta eli Osasto Törnistä. He kertoivat myös Tasavallan Presidentti Mauno Koiviston tutustuneen samaan aineistoon kymmenkunta vuotta

aiemmin.

Matti Tenhunen oli antanut vuonna 1999 amerikkalaisille virka-apua ”Lassen” eli Larry Allan Thornen tunnistuksessa silloisen Ilmavoimien majurin, hammastunnistuksesta tohtoriksi väitelleen Hannu Mäkelän kanssa. Sota-arkiston materiaalin etsimisen ja toimittamisen lisäksi tämä tapahtui muun muassa ottamalla ja viemällä USA:n viranomaisille DNA-näytteet Törnin kahdesta siskosta.

- Olimme Mäkelän kanssa perustaneet The Finnish DVI-Team, Interpol-Helsinki - yksikön jo 1980-luvulla, joten vainajien tunnistamistyö oli käytännössäkin tuttua, Tenhunen kertoo.

Ase tunnistettu

Virka-apua annettiin paitsi Yhdysvaltain Helsingin suurlähetystön sotilasasiamiehen, eversti Klaus Mullinexin kautta kirjallisesti, myös käymällä henkilökohtaisesti

sekä Walter Reed tunnistustietokeskuksessa Washington DC:n lähellä, että Yhdysvaltain Armeijan vainajien tunnistuskeskuksessa CILHI:ssä Hickam Air Basessa Pearl Harborissa Havaijilla.

- Samalla tutustuttiin perusteellisesti Yhdysvaltain puolustusvoimien edistykselliseen henkilöstön tunnistustietojärjestelmään. Etsintäoperaation ainutlaatuisen tarkkaan paikatutkintaan neljän muun suomalaisen ohella Vietnamin vuoristoviidakossa osallistunut Törnin sisarenpoika Juha Rajala toi syksyllä 1999 Suomeen nyt Taistelijan talolla näytteillä olevat konepistoolin sekä pätjän roottorin lavasta.

- Sotamuseon johtajan Markku Palokankaan sekä Krp:n asetutkija Erkki Kulomäen kanssa yhteistyössä saatiin ase-romusta haettua esille tunnistamisessa eräs todistusarvoltaan tuntolevyn veroinen oleellinen tärkeä seikka, eli Törnin Vietnamissa kaukopartioaseena mukana ol-

leen ruotsalaisvalmisteisen Carl Gustav -konepistoolin numero 500883, Matti Tenhunen kertoo. Näyttelyä täydennetään vielä Enon Rautakorven asekatkón löytymisestä kertovalla materiaalilla. Asekatkosta löytyi muun muassa presidentti Mauno Koiviston käyttämä pikakivääri. Kätköä etsimässä oli ”viran puolesta” myös toiminnanjohtajamme Ari Eskelinen.

Krp:n sotahistoria-seura, jonka jäsenistä ja ulkojäsenistä monet ovat Matti Tenhusen tavoin myös Suomen Sotahistoriallisen seuran jäseniä, on vuosien saatossa vierailut kymmenillä sotiemme taistelupaikoilla naapurin puolella ja ensimmäinen seura on menossa uudelleen Laatokan koillispuolelle ja pohjoisosaan ensi elokuussa. - Haluamme tiivistää sanomamme lainaamalla maanpuolustushenkistä entistä pääministeriämme Paavo Lipposta: ”Isänmaan kunnia elää Ilomantsissa”, toteaa Matti Tenhunen.

Sotataival Syvärin taakse

Jalkaväkirykmentti 9 perustettiin Kontiorannassa kesäkuussa 1941 siellä palvelleista varusmiehistä, jotka olivat kotoisin Pohjois-Karjalasta, Savosta ja Etelä-Pohjanmaalta. Kolmas pataljoona koottiin Ilomantsin reserviläisistä, ja sen komentajana toimi Ilomantsin suojeluskunnan aluepäällikkö, majuri Erkki Enberg. Kolmannen pataljoonan riveissä taisteli myös Maukkulassa asuva Veikko Määttänen.

- Rykmentissä taisteli jatkosotavuosien aikana yli 1 250 ilomantsilaista, hän laskeksii. Reservin ylikersantti muistaa hämmästyttävän tarkasti päivämääriä.

- Lähdimme Kaltimosta 20. päivänä kesäkuuta kohti Pälkjärveä. Moskovan rauhan rajan pataljoona ylitti 11. päivänä heinäkuuta, hän kertoo.

Mielenkiintoinen yksityiskohta on jäänyt mieleen Tohmajoen ylityksestä. - Kun vapaa-ehtoista ei löytynyt tarpeeksi nopeasti veneen hakuun joen vastarannalta, komentaja Enberg kävi hakemassa sen itse. JR 9 osallistui 7. divisioonan eli Kalpadivisioonan osana Sortavalan valtauksen, katkaisi Muurmannin radan Petroskoin eteläpuolelta ja eteni Syvärin yli lähelle Äänisen eteläpäässä sijaitsevaa Oshtaa. Matkaa Ilomantsista sinne kertyi linnuntietä yli 300 kilometriä. Päällystet-

tyjä teitä pitkin Äänisen rantaan saa autollakin taivaltaa pitkän päivän.

- Syvärin ylipäästiin kolmannella yrityskerralla lokakuun 6. päivänä 1941. Oshtan seudulla sitten viihdyttiin vuoro- ja säiraslomaa pois lukien kaksi vuotta, kahdeksan kuukautta ja 11 päivää.

Määttäsen henki oli monta kertaa hiuskarvan varassa. Erään kerran hän ehti hypätä suojaan lentopommilta, joka vei sankarihautaan seitsemän aseveljeä. Toisella kertaa valpas vartiomies Pekka Kauppinen pelasti korsun asukkaat ripeällä toiminnallaan.

- Kahdeksan kaatunutta vihollissotilasta löytyi 35 metrin päästä korsusta. Yhdet verijäljet johtivat paikalta ”naapurin” puolelle.

Hän haavoittui syyskuussa 1942. Sotamuistoja on muun muassa poskessa ja vasemmassa käsivarressa.

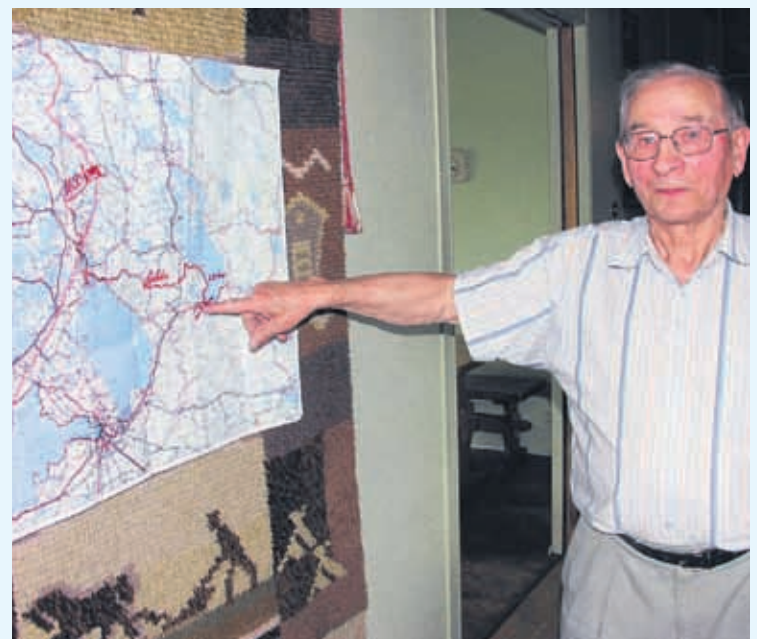
- Rivistä olin poissa neljä kuukautta.

Määttänen muistaa hyvin siirtymiset ja tapahtumat vaikkapa joukkueen tai johtamansa puolijoukkueen näkökulmasta, mutta yksittäisten sotilaiden kohdalla – esimerkiksi omista tekemisistä puhuttaessa – tuppaa tapahtumat vaatimattomalta mieheltä herkästi unohtumaan.

- Siellä kuljin yhtenä toisten joukossa. Yleensäkin, kun käsky kävi, niin mentiin. Ei siinä suurempia joutanut ajattelemaan. Jokainen sodassa tuntui pelkäävän. Kun kranaatti viheltää, se kuulostaa aina osuvan kohdalle, hän miettii.

Sivun tekstit ja kuvat: Armas Härkönen

SUOMI JATKOSODASSA

Veikko Määttänen muistaa sotarekensä tapahtumat hämmästyttävän tarkasti. Kartalta näkyy ilomantsilaisten korpisoturien tie Kaltimosta Äänisen eteläpäähän.

Reserviläisten puheenjohtaja Viljo Lehikoinen kiikaroi luovutettuja ilomantsilaiskyliä Venäjän puolelta. Tornin rakentaja Eero Kastinen keskellä, oikealla ilomantsilainen hirsirakentaja Eelis Purmonen.

Kevätretkellä maisematornissa

Ilomantsin reserviläiset tekivät toukokuun 12. päivänä tutustu-

POHJOIS-KARJALAN RESERVILÄISTEN RYNNÄKKÖKIVÄÄRIAMMUNTA-KILPAILU 28.8.2011 KONTIORANNASSA

Viime vuosina suuren suosion saanut reserviläisten rynnäkkökiväärikilpailu ammutaan sunnuntaina 28.8.2011 Kontiorannan radoilla. Tämä on esikutsu kilpailuun. Virallinen kutsu ja ilmoittautumiskaavake (ohje) lähetetään yhdistyksille sähköpostin välityksellä heinäkuun alkuun mennessä. Tämän kutsun tarkoituksena on, että yhdistykset alkavat koota joukkueita ja ampujia em kisaan. Säännöt ovat alempana. Ilmoittautuminen tehdään virallisen kutsun mukana seuraavalla ilmoittautumislomakkeelle (ohjeen mukaisesti) kootusti yhdistyksistä. **Tiedusteluihin vastaa toiminnanjohtaja Ari Eskelinen. Yhteystiedot ovat puhelin 0400 539 875 ja sähköposti ari.eskelinen@luukku.com**

Kilpailusäännöt 1. Yleistä

Itä-Suomen Sotilasläänin reserviläisten rynnäkkökivääriammuntakilpailu on tarkoitettu reserviläisille. Kilpailu sisältää sekä reserviläisjärjestöjen välisen joukkuekilpailun että reserviläisten henkilökohtaisen kilpailun. Joukkueen muodostaa viisi ampujaa, joiden on oltava samasta reserviläisjärjestöstä (yhdistyksestä). Joukkueen kaikki ampujat kilpailevat myös henkilökohtaisessa sarjassa.

Kilpailussa kirjataan ylös myös henkilökohtaiset tulokset.

HUOM! Puolustusvoimien 1.5.2010 voimaan astuneen normin mukaisesti kilpailu toteutetaan seuraavalla tavalla:

Kilpailuihin voivat osallistua kaikki reserviläisjärjestöihin kuuluvat, varusmiespalvelun suorittaneet, joilla on voimassa oleva todennettava vakuutusturva.

Reserviupseeri- ja Reserviläisliitto ovat ottaneet Pohjolasta urheiluvakuutuksen, joka koskee Puolustusvoimien järjestämiä ampumakilpailuja. Erillistä vakuutusta piirien jäsenistön osalta ei siis välttämättä tarvita. Vakuutuskirjan kopio lähetetään yhdistyksien puheenjohtajille sähköpostitse. Kilpailijoille ei ole asetettu yläikärajaa

2. Ammunnan kulku ja säännöt

2.1 Ammunnan kulku

Kilpailussa ammutaan ensin 3+3+4 kohdistuslaukausta, jonka jälkeen ammutaan kaksi erillistä 10 laukauksen kilpasarjaa.

Kohdistuslaukausten jälkeen on vuorossa ensimmäinen kilpasarja, jossa ammutaan 10 laukausta kääntyviin tauluihin. Patruunat lipastetaan yhteen lippaaseen.

Taulut ovat näkyvissä 5 sekuntia ja piilossa 10 sekuntia. Laukausten välissä aseen perä on laskettava ampuma-alustalle.

Ensimmäisen kilpasarjan jälkeen tulokset otetaan ylös ja tauluissa olevat osumat liidutaan ja paikataan.

Toisessa kilpasarjassa ammutaan niin ikään 10 laukausta kääntyviin tauluihin. Patruunat lipastetaan yhteen lippaaseen

Toinen kilpasarja ammutaan ns. pikasarjana jolloin taulut ovat näkyvissä 30 sekuntia, jona aikana on ammuttava kaikki 10 laukausta.

Ase saa olla ampuma-asennossa koko toisen kilpasarjan ajan.

Toisen kilpasarjan jälkeen tulokset otetaan ylös ja tauluissa olevat osumat liidutaan ja paikataan.

JÄ NYT JOUKOLLA KILPAILUUN MUKAAN !

misretken Möhkön maisema- ja lintutornille. Ennen lintutorniin nousua retkeläiset tutustuivat vuoden 1938 karttaan, josta selvitettiin rajan taakse jääneiden kylien sijainteja.

Möhkön Metsäpalvelu Ay:n kesällä 2010 rakentama maisematorni on kahdeksan ja puoli metriä korkea, ja sen ylimmällä tasanteella on kahdeksan kertaa neljä metriä oleva näköalatasanne.

Torniin noustessa on pieniä välitasanteita, joista maisemia voi jo ihailla. Ylätasanteelle on tehty istuimia, joilla voi lepuuttaa jalkojaan.

Vierailevat lapset on myös huomioitu tornissa siten, että umpikaiteen yläreunassa olevan puolihirren alla on parinkymmenen sentin rako, josta pienet vierailijat näkevät maisemat. Tornin juurella on jyrkevistä puusta rakennettu grillikota ja ulkopöydät, joissa voi nauttia vaikkapa retkievääntään.

Tornista näkyy parinkymmenen kilometrin päässä oleva Ilomantsin vesitorni ja toiseen suuntaan katsoessa muutaman kilometrin päässä siintävä Venäjän puolella oleva Viieksjärvi. Lintutornista on nähtävissä myös Venäjän puoleinen Ontronvaara.

Teksti: Armas Härkönen

Kuvat: Matti Kallio

Retkeläiset katselivat Möhkön maisema- ja lintutornista kahden valtakunnan maisemia.

LÄÄKÄRIASEMA RESETTI

Olkontie 6, 82500 Kitee
Ajanvaraus puh. 0400 269 500 klo 8-16

Kiteen

Avoinna ark. 8 - 17

HUOLTO-KARJALA OY

Kiteentie 46, 82500 KITEE
puh. 0207 434 470

Asiantuntevaa vakuutuspalvelua!

Vain If-vakuutuksista saa nyt myös S-bonusta, kysy lisää!

Timo Soininen

Kitee, puh. 040 181 2535
timo.soininen@if.fi

Ole huoletta. Me autamme.

Pohjois-Karjalan Reserviläispiirin yhdistysten jäsenille

Kontiolahden Reserviläiset ry järjestää lauantaina 23.7. TUTUSTUMISMATKAN TAMPEREELLE SATAKUNNAN LENNOSTOON JA ILMAVOIMIEN TOIMINTAAN. Aikataulu:

klo 6.00 lähtö Joensuusta matkailupysäkillä (Siltakatu 12)

klo 13.00 saapuminen Pirkkalan tukikohdan portille

klo 13.10 lennoston ja ilmavoimien yleisesittely

klo 14.15 kahvit sotilaskodissa

klo 14.45 kone-esittely (F-18 Hornet), hävittäjälentolaiue 21

klo 15.30 vierailu päättyy

klo 16.00 lähtö Tampereelta kohti Joensuuta

Tulomatalla ruokailemme Vaajakosken ABC-aseamalla (ruokailu omakustanteinen).

Matkan hinta Kontiolahden Reserviläiset ry:n jäsenet perheineen 20 e/hlö, muut 30 e/hlö, matkalle mahtuu 50 henkilöä (1/2 linja-autosta täynnä).

Ilmoittautumiset 25.6. mennessä Hannu Parviainen 0504363205 tai h.parviainen@luukku.com, laitathan ilmoittautumiseesi myös henkilötunnuksen (tarvitaan lähetettäväksi lennoston kaikista vierailijoista).

Kerhojen kevätkokous kiinnosti Kiteellä

Kiteen Reserviupseerien ja Kiteen Reserviläisten yhteinen sääntömääräinen kevätkokous pidettiin 21. päivänä helmikuuta Kiteen Seudun Osuuspankin kerhotiloissa. Osanottajia kokouksessa oli tuvan täydeltä.

Pankin tarjoamien pullakahvien jälkeen kokouksen alussa toimitusjohtaja Ari Karhapää kertoi myönteisesti kuluneesta vuodesta, joka on samalla pankin juhluvuosi. Toimintaa tulee täyteen 90 vuotta, sillä Kiteen Osuus-kassa perustettiin 28.11.1921.

Kokouksesieltmän piti rajajililuutnantti evp. Kalervo Rinne, joka kertoi Kuivalaisen kukkulan (Pätsinmäen) taistelutapahtumista 12. – 13.7.1941, kun 19. Divisioonan JR 37 kuuluva 2. Pataljoona sai käskyn hyökätä kukkulalle. Tapaukseen liittyy häpeällinen tapahtuma – tiedustelutietojen pimentäminen JR 37 komentajalta, eversti Matti Laurilalta.

Se taas johtui 19.D:n komentaja Hannukselan ja esikuntapäällikkö, majuri Liliuksen tulehtuneista väleistä Laurilaan, jonka suosiota ja mainetta molemmat kadetit. Tuloksena oli kahden hyökkäyspäivän tappioina 49 kaatunutta ja 115 haavoittunutta.

Kokouksessa oli runsaasti väkeä. Edessä Kalervo Rinne (vas.) ja koneita hoidellut Markku Hyvönen.

Rinne kertoi myös 9. – 10.7 järjestettävästä 19. Divisioonan 70-vuotisjuhlasta, muistomerkin paljastuksesta ja muista juhlallisuuksista. Tämän jälkeen katsottiin Yle:n dokumentti taisteluista.

Varsinaisessa kokouksessa hyväksyttiin edellisen vuoden toimintakertomus ja tilit.

Tiedotettiin kesäkuun sotahistoriallisesta retkestä Sortavala – Elisenvaara – Käkisalmi – Kannas.

Vapaussodan muistomerkillä Kiteellä vartiassa Martti Väistö (vas.) ja Veikko Mattila.

Kaatuneitten muistopäivä Kiteellä

Kiteen reserviläisjärjestöt osallistuivat 15. päivänä toukokuuta Kaatuneiden muistopäivään keräämällä jumalanpalveluksen aikana kolehdin maastopuvuissa. Tämä toiminta on yhteistyötä Kiteen Seurakunnan kanssa. Kolehdin keruun jälkeen kunniavartioiden miehistö poistui vartiopaikoilleen.

Sankariristille ja Vapaussodan muistomerkille laskivat Kiteen partiolaisten edustajat Seurakunnan ja Kiteen kaupungin ja kansalaisjärjestöjen sepeleet. Kiteen kirkkoherra Mirva Lehtinen piti lyhyen puheen ja lopuksi veisattiin virsi. Vaatimaton, juhlallinen tilaisuus oli ohi. Valkeavaaran sankarihautoilla kunniavartiassa seisovat Mika Matikainen ja Väinö Hänninen.

Nuorimies Otto Halttunen antoi roposensa Mika Matikaisen lippaaseen ja kysyttäessä tiesi tarkalleen minkä hyväksi kerätään.

Veteraanien lipaskeräys

Kiteen reserviläiskerhot suorittivat 12. päivänä maaliskuuta lipaskeräyksen Kiteen Kauppakeskus Kupiaisen ja Kiteen S-Marketin aulassa. Yhteensä touhussa hääräsi 12 miestä, kaksi miestä kauppa kohden kolmessa vuorossa. Yleisö suhtautui erittäin myönteisesti keräykseen.

- Onko veteraanijärjestyksillä varoja itsellään, kyseli kiteeläinen Tapio Nissinen lahjoituksen tehtyään.
- Ei ole, vaan eletään kädestä suuhun, vastasi Kiteen Reserviläisten puheenjohtaja Mika Matikainen. Sotainvalideilla asiat ovat paljon paremmin ja liitto on järkevästi syönyt omaisuuttaan jäsentensä hyväksi. Kupiaisen aulassa oli tilannehuumoria, kun Kiteen Reserviupseerien puheenjohtaja Seppo Kinnunen kertoi seteliään lippaaseen työntäville miehelle, että raha tulee kiteeläisille veteraaneille kokonaisuudessaan. Tämä kiskaisi setelinsä äkkiä takaisin ja sanoi:

- Miepä onkin Rääkkylästä!
Keräyksen tuottoa ei vielä tiedetä, mutta viime vuonna tulos oli noin 1400 euroa. Syksyllä suoritetaan Kiteellä keräys varusmiesten toimesta.

Ampumaratayhdistyksen Markku Nikulainen ja reserviupseerien Mikko Makkonen seuraavat Niko Pennasen suoritusta.

Reserviläiset esittäytyivät messuilla

Keski-Karjalan Messut Kiteellä 16. -17.4. olivat yleisömenestys järjestäjille. Kiteen reserviläiskerhot olivat osa AIMOA eli tulevaa monitoimikeskusta ja esittelivät toimintaansa valokuvatauluin ja monistein, Karjalan Pojat -lehti 1/11 oli jakelussa, juuri saadut Vuoden Kerho 2010 - kunniakirjat riippuivat seinällä ja paras vetonaula oli EKO-ase, johon tutustumassa kävi kahden päivän aikana satoja ampujia.

Olimme myös viime vuoden messuilla esillä ja luultavasti tapa jatkuu, sillä esilläolo tekee toimintaamme tunnetuksi.

Kolehtia kerättiin lumipuvuissa

Talvisodan päättämispäivänä 13. maaliskuuta Kiteen reserviläiskerhot keräsivät kolehdin lumipukuisina rippikirkon aikana. Ajatus syntyi talvella hallitusten kokouksessa, kun mietittiin, miten muistaa Talvisodan päättämispäivää.

Kirkkoherra Mirva Lehtinen innostui asiasta hänelle sitä esitettäessä. Reserviläiskerhoilla on seurakunnan kanssa yhteistyötä ollut ennenkin, esimerkiksi syyskuinen metsäkirkko ja joulutulet.

Mielestämme tällainen toiminta tukee avoimuutta ja tekee järjestömmä toimintaa tutuksi, olemme osa yhteiskuntaa.

Kolehtia keräsivät lumipuvuissaan Seppo Kinnunen (vas.), Martti Eronen, Mika Matikainen, Arvo Kinnari, Iivari Silvennoinen ja Väinö Hänninen.

Hiihtojotokselle suuntaamassa Arvo Kinnari (vas.), Iivari Silvennoinen, Jukka Parviainen, Esa Juntunen, Kari Tietäväinen, Martti Eronen, Aarne Kostamo, Väinö Hänninen ja Reijo Kohonen.

Reserviläiset rajalla

Kiteen reserviläiskerhot suksivat tämän vuoden hiihtojotoksen Valkeavaarasta Närsäkkälän Rajavartiutukoihtaan kuuden miehen voimin. Maaliskuun 19. päivänä järjestetyn hiihdon osallistujamäärää rajoittivat useat yhteensattumat, mm. pilkkikisat. Sää oli aurinkoinen ja aluksi pakkasta muutama aste. Ilma

lämpeni kuitenkin koko ajan, ja latu oli liukkaassa ja erinomaisessa kunnossa.

Tapahtuman isäntänä toimivat rajavartiomestari Esa Juntunen apunaan luutnantti Jukka Parviainen ja vanhemmat rajavartijat Kari Tietäväinen sekä Ville Kuusela. Saunamajurina toiminut vanhempi rajavartija Pentti

Vanhanen lämmitti maankuulun savusaunan pehmoisille ja kovin kuumille löylyille. Vastatkin oli varattu.

Hiihdon jälkeen maistui savusauna ja saunakahvit. Rohkeimmat uivat avannossakin. Pienen jutustelun jälkeen kerroimme lämpimät kiitokset Rajalle ja lähdimme kotimatalle.

Tauno Tarkkonen 75 vuotta

Kiteen Reserviupseerien pitkäaikainen hallituksen jäsen ja puuhämies diplomikauppias, yliluutnantti Tauno Tarkkonen piti pienelle joukolle lounaskutsut Kiteen Kansanopistolla 26. huhtikuuta. Varsinainen juhlapäivä oli ollut hieman aiemmin. Pioneerikoulutuksen saanut vänrikki Tauno Tarkkonen liittyi Kiteen Reserviupseereihin 10.9.1957, ja on kuulunut hallitukseen lähes koko ajan paria pientä katkoa lukuun ottamatta. Puheenjohtajana sekä varapuheenjohtajana hän on ollut kaksi kertaa. Piirin palkitsemistoimikunnassa hän toimi useita vuosia. Kerhotasolla Tane on kunnostautunut monipuolisena puuhämiehenä ja varainhankinnassa esimerkiksi viehkasopimusten tekourakat syntyivät hänen aloitteestaan.

Pitkäaikainen uurastus maanpuolustuksen hyväksi on palkittu monin ansiomerkein ja -mitalein, joista arvokkaimmat lienevät Suomen Valkoisen Ruusun Ritarikunnan Ansioristi, RUL:n kultainen ansiomitali kultaisiin soljiin ja Pohjois-Karjalan

Tauno Tarkkonen on ollut monessa mukana. Kuvassa myös Irmeli-vaimo.

Reserviupseeripiirin kultainen ansiomitali.

Kiteen Reserviupseerien varapuheenjohtaja Raimo Liukku ja hallituksen jäsen Reijo Kohonen onnittelivat Tauno Tarkkosta kukkasin ja kirjalahjalla: Ruben

Lagus, Marskin Ritari numero 1. Päivänsankari oli erityisen ilahtunut kirjavalinnasta.

Tukijaansa muistivat myös Kiteen Sotaveteraanien ja Kiteen Rintamaveteraanien lähetystöt kukkien ja viirien kera.

Keski-Karjalan yhteinen veteraanipäivä

Kansallisen Veteraanipäivän juhlaa vietettiin 27.4. Kiteellä Keski-Karjalan kuntien yhteisenä Sivistys- ja Kulttuurikeskus Ilmarisissa. Tilaisuus alkoi kahvitarjoilulla täytekakkujen kera. Juhla Kitee-salissa vedettiin puhtaasti keskikarjalaisiin voimin, musiikista huolehti Keski-Karjalan Puhallinorkesteri Juhani Saarelan johtamana. Saarela sai nuoren orkesterinsa soimaan kauniisti.

Salintäyteinen veteraaneista ja lukion oppilaisista koostunut yleisö sai nauttia lehtori Tuula Tiaisen johtaman Kiteen lukion kuoron

esityksistä. Itse olin haltioitunut kuoron esittämästä Finlandia-hymnistä, se todella soi.

Tervehdysanat lausui Kiteen vs. hallintojohtaja Tiina Eskelinen, juhlapuheen piti upseerikokelas Hannes Huhtilainen P-K:n Prikaatin Karjalan Jääkäripataljoonan Jääkärikomppaniasta.

Hän muisteli isoisänsä, Tauno Huhtilaista, joka palveli Adolf Ehrnrootin "Tyrjän rykmentissä" eli JR 7:ssä. Hannes kertoi monipuolisesti joukko-osastonsa palveluksesta kiittäen veteraaneja isänmaan hyväksi tehdystä työstä ja päätti puheensa Ehrnrootin

kuuluun lauseeseen: Suomi on hyvä maa, se on puolustamisen arvoinen ja sen ainoa puolustaja on Suomen kansa.

Nuorten tervehdyksen juhlaan toi Kiteen nuorisovaltuuston puheenjohtaja Janne Salminen, joka kiitti kauniisti veteraaneja Suomen vapauden puolustamisesta myös sen nostamisesta jälleenrakennuksessa. Juhlava tilaisuus päättyi Karjalaisen lauluun Keski-Karjalan Puhallinorkesterin säestämänä.

Kiteen sivujen kuvat ja tekstit: Reijo Kohonen

Tuula Tiainen johti Kiteen Lukion kuoroa.

Uutisointia Keski-Karjalasta kahdesti viikossa

Koti-Karjala

www.kotikarjala.fi
p. (013) 684 8411

VEEKMAS OY

FG-TIEHÖYLÄT

www.veekmas.com

TAVALLISTA PAREMPAA LVI-OSAAMISTA IHMISEN JA YMPÄRISTÖN HYVÄKSI.

LVI-BIONEERIT

Asemantie 18, 82600 TOHMAJÄRVI, puh. 040 556 4490
Puhoksentie 9, KITEE, puh. 040 508 5088

Kiteen meijeri Oy

Savikontie 35, 82500 Kitee
p. (013) 5100 500

Kiteen
Kello *Kulta*
RUOTSALAINEN

Kiteentie 16 (torin vieressä) Kitee puh. (013) 412 128
Palvelemme: ma-to 9-17, pe 9-18, la 9-14.

 SISUSTUS LAUKKANEN
ARPPENTIE 21 | KITEE | 0400 188 166

 Huonekaluliike
V.Hurskainen Ky
Kiteentie 31, 82500 Kitee

Ryhmämatkalle, vapaa-ajanmatkalle, työmatkalle...
Tutustu matkatuotantomme www.pohjolanmatka.fi
Tervetuloa palvelevaksemme!

Pohjolan Matka

Kitee p. 0201 303 431, Tilausajot p. (013) 225 791

Tule kaupantekoon!

Meillä laatutuotteet ja järkevät hinnat.

AGRI MARKET

Yrittäjätie 2, KITEE, puh. 01076 84 000

RIVI-ILMOITUKSET

KITEEN MAATALOUSTILIT OY, Olkontie 6, 82500 Kitee,
p. 045 311 2773

ILOMANTSIN
Osuuspankki

IloMantsin Optiikka

Mantsintie 1-3, IloMantsi
puh. 050 303 8952

Ruskosillantie 8, 82900 IloMantsi
p. (013) 881 055, 040 515 3978, 040 595 7611
salakan.puutarha@pp.inet.fi
www.salakanpuutarha.fi

Pub-Ravintola-Restaurant
MONTTU

Tervetuloa! p. 013 882 260

ma-to 16-24, pe 18-02, la 12-02, su 15-21

Savon Kinot Oy

Joensuu × Savonlinna × Iisalmi × Varkaus × Kitee

www.savonkinot.fi

Tohmajärven kesäteatteri esittää
Aimo Vuorisen satiirisen komedian

VOTKATURISTIT
ВОДКА туристы

Ohjaus: Jouko Tyyni

Esitykset Tohmajärven kesäteatterilla
os. Kirkkotie 14 Tohmajärvi

Ensi-ilta su 3.7. klo 13.00

Toinen ensi-ilta ti 5.7. klo 19.00

MUUT ESITYKSET

TO 7.7. klo 19.00	TO 28.7. klo 19.00
SU 10.7. klo 13.00,	SU 31.7. klo 13.00
LOPPUUNMYTY!	TI 2.8. klo 19.00
SU 17.7. klo 13.00	TO 4.8. klo 19.00
TI 19.7. klo 19.00	SU 7.8. klo 13.00
TO 21.7. klo 19.00	TI 9.8. klo 19.00
SU 24.7. klo 13.00	TO 11.8. klo 19.00
TI 26.7. klo 19.00	SU 14.8. klo 13.00
KE 27.7. klo 19.00	

Kesäteatterissa on katettu katsomo ja näyttämö sekä hyvä äänentoisto. Väliajalla kahvipalvelut.

Liput: Aikuiset 10 €, lapset 7-15 vuotta 5 €, ryhmät yli 20 henkeä 8 €, lapset ryhmän mukana 4 €. Rintamatunnuksen omaavat perinteisesti ilmaiseksi. Käsiohjelma sisältyy lipun hintaan.

Varaukset ja tiedustelut: 044-7004444.
Katso myös: www.tohmajarventeatteri.fi

TERVETULOA!

TOHMAJÄRVEN TEATTERIYHDISTYS RY

Ylennykset 4.6.2011

Tasavallan Presidentti on ylentänyt seuraavat reservin upseeristoon (14) kuuluvat 4.6.2011:

Majuriksi:

Tuunainen Pasi Heikki Joensuu

Kapteeniksi:

Alanko Risto Pekka Juuka
Eskelinen Ari Tapio Joensuu

Yliluutnantiksi:

Kakkinen Juha Tapio Rääkkylä
Kela Esko Sakari Joensuu
Kuivalainen Jyrki Juhani Lieksa
Liimatta Pasi Juha Olavi Joensuu
Piirainen Risto Tapani Kontiolahti
Turtiainen Heikki Olavi Joensuu
Wetterstrand Kimmo Veli Joensuu

Luutnantiksi:

Heikkinen Ossi Eino Olavi Nurmes
Hytinen Jukka Pekka Juuka
Itäniiva Liisa Hellevi Liperi
Laukkanen Mika Tapio Joensuu
Punkkinen Ari Mikko Johannes Liperi

Itä-Suomen Sotilasläänin komentaja on ylentänyt seuraavat reservin aliupseeristoon (34) ja miehistöön (19) kuuluvat 4.6.2011:

Väapeliksi:

Manner Ari Ilmari Tohmajärvi
Ratilainen Jari Matti Kontiolahti
Timoskainen Pekka Tapani Tohmajärvi

Ylikersantiksi:

Nykänen Sami Antero Outokumpu
Piispanen Petri Antero Joensuu
Sallinen Hannu Valteri Joensuu
Vänskä Lassi Mikael Outokumpu

Kersantiksi:

Asikainen Sami Tapani Joensuu
Hytinen Jukka Tapio Joensuu
Hyvönen Samuli Mikael Joensuu
Kaikkonen Albert Herman Lieksa
Kolehmainen Seppo Juhani Outokumpu

Laamanen Asko Juho Olavi Kitee
Lehikoinen Jukka Heikki Tapani Liperi
Luolamo Ville Matias Joensuu
Piminäinen Mika Markus Lieksa
Särkikoski Jouni Paavali Joensuu
Tapanen Risto Kalervo Kitee
Toivanen Jukka Joensuu
Tolvanen Ilkka Tapani Valtimo

Alikersantiksi:

Hirvonen Hannu Veijo Tapani Polvijärvi
Hirvonen Terho Kalevi Joensuu
Jaatinen Jukka-Pekka Kalervo Lieksa
Jantunen Yrjö Olavi Joensuu
Jormanainen Mika Erkki Tapio Kontiolahti
Kirjavainen Jukka Tapio Juuka
Kolehmainen Tomi Markus Outokumpu
Lemmetyinen Juha Tapio Kontiolahti
Mikkonen Marko Jalmari Liperi
Mustonen Jyri Samuli Kontiolahti
Nykyri Mika Petri Joensuu
Silvennoinen Heikki Pekka Liperi
Sorsa Martti Tero Johannes Liperi
Suikkanen Jussi Alekski Joensuu

Korpraaliksi:

Heikkinen Petri Mikael Rääkkylä
Huhtala Miika Matias Liperi
Huovinen Jarno Kristian Kontiolahti
Hällström Juha Anssi Petteri Joensuu
Hämäläinen Kalle Aarne Heikki Juuka
Ikonen Marko Ilmari Lieksa
Kalinen Juha Pekka Antero Joensuu
Koistinen Petri Johannes Joensuu
Oksman Marko Juhani Joensuu
Puranen Antti Matias Joensuu
Ryynänen Jukka Tapani Joensuu
Saukkonen Jarno Ernesti Joensuu
Savikko Olli Aarre Tapani Joensuu
Sorajoki Ville Valteri Valtimo
Tarkkonen Jani Markus Alekski Tohmajärvi
Vatanen Marko Henri Kalevi Joensuu

Ylirajajääkäriksi:

Hovi Jukka-Pekka Joensuu
Nykänen Juha Petteri Joensuu
Pesonen Markus Juhani Joensuu

Piirien palkitsemistilaisuus 2.6.2011

RESERVIUPSEERILIITTO

Reserviupseeriliiton kultainen ansiomitali soljen kera
majuri Paavo Harakka Valtimo

Reserviupseeriliiton kultainen ansiomitali
majuri Mauri Timonen Nurmes
kapteeni Juha Rytönen Kontiolahti

Reserviupseeriliiton hopeinen ansiomitali
yliluutnantti Jouni Tanninen Tohmajärvi-Värtsilä
yliluutnantti Timo Tolvanen Liperi

Reserviupseeriliiton pronssinen ansiomitali
vänrikki Pekka Sorvi Tohmajärvi-Värtsilä

POHJOIS-KARJALAN RESERVIUPSEERIPIIRI

Kultainen ansiomitali
kapteeni Matti Komulainen Lieksa
kapteeni Harri Norismaa Joensuu

Hopeinen ansiomitali
luutnantti Osmo Anttonen Kesälahti
kapteeni Jouko Kankkunen Pyhäselkä
yliluutnantti Kari Oksanen Kesälahti
yliluutnantti Rauno Suomalainen Kesälahti

RESERVILÄISLIITTO

Reserviläisliiton kultainen ansiomitali
ylikersantti Iivari Silvennoinen Kitee (mitali
myönnetty 6.12.2010)

Reserviläisliiton hopeinen ansiomitali
kersantti Kauko Raekorpi Kitee (mitali
myönnetty 6.12.2010)

POHJOIS-KARJALAN RESERVILÄISPIIRI

Hopeinen ansiomitali
kersantti Marko Halonen Liperi
alikersantti Hannu Parviainen Kontiolahti
alikersantti Paavo Puumalainen Lieksa
alikersantti Pekka Ratilainen Kontiolahti

Pronssinen ansiomitali
korpraali Armas Härkönen IloMantsi

RESERVILÄISURHEILULIITON MITALIT

Kultainen ansiomitali
yliluutnantti Ari Eskelinen Joensuu

Hopeinen ansiomitali
sotilasmestari Ilpo Pohjola Joensuu

Majuri Paavo Harakalle luovutettiin puolustusministerin myöntämä Reserviupseeriliiton kultainen ansiomitali soljen kera. Hän täytti myös 70 vuotta 15.4.2011, jolloin Reserviupseeripiiri luovutti Valtimolla hänelle piirin standardin.

Muista myös
reserviläis-
piirien
mainiot
nettisivut:
www.pkreservi.fi

14. Divisioonan perinneyhdistyksen Nuoriso- ja Perinnepäivät Lieksassa 2.- 4.9.2011

14. Divisioonan Perinneyhdistyksen perustettiin reskapt Osmo Rasilon luona 21.10.2004 Kajaanissa. Ensimmäinen yhdistyksen vastuulla ollut suuri tapahtuma oli Rukajärven suunnan perinteinen asevelitapaaminen (22.) Kainuun Prikaatissa aselevon solmimispäivänä 4.9.2005. Jo vuotta aikaisemmin oli päätetty Kainuun Jääkäripataljoonan kahvihuoneessa kenraaliluut-

nanti Erkki Setälän esityksestä, että veteraanien toiminnan jatkamiseksi perustetaan oma yhdistys. Yhdistyksen sääntöjen ja osallistumisen kautta haluttiin siirtää veteraanien perinteitä ja me-henkeä nuoremmille. Yhdistyksen perustamisen myötä siirrettiin ”rintamavastuu” eri tapahtumien järjestelyistä ja toiminnasta nuorempien sukupolvien vastuulle.

Toimintaa laajennettiin entisen Maaselän Sotilasläänin alueeseen Kuhmoon, Nurmekseen, Lieksaan, Iisalmeen ja Outokumpuun 2005-2006 talvella. Hallitus piti toistakymmentä tiedotustilaisuutta eri paikkakunnilla, jossa yhdistyksen sanoma otettiin innolla vastaan ja sinne perustettiin alaosastoja. Alaosastojen tehtäviksi määritettiin alueensa veteraanista huolehtiminen pitämällä heihin

yhteyttä ja järjestämällä heille yhteistä toimintaa.

Perinteiden vaalimista varten maakuntien alaosastot järjestävät perinneyhdistyksen tukemana vuorovuosina alueellisia nuoriso- ja perinnepäiviä, jossa tärkeimpänä kohderyhmänä on nuoriso – veteraanien ollessa mukana kunniakansalaisina kykynsä ja halunsa mukaisesti. Nuorisolle kerrotaan mitä tarkoittaa ”kaveria ei jätetä

-henki”, yhteisvastuullisuus sekä terveet elämäntavat.

Yhdistyksen maakunnallisia alaosastoja on tällä hetkellä Iisalmessa, Lieksassa, Kajaanissa, Ilomantsissa ja Kuhmassa. Sen lisäksi yhdistys tekee yhteistoimintaa eri maanpuolustus- ja kansalaisjärjestöjen kanssa valtakunnallisesti.

Yhdistyksen jäsenmäärä on kasvanut tasaiseen tahtiin. Veteraaneja ilmoittautui heti toimintaan mukaan. Heitä on tällä hetkellä kunniajäseninä 153 henkilöä.

Kokonaisjäsenmäärä on 568 henkilöä. Jäseneksi haluavan tulee tehdä vapaamuotoinen anomus yhdistyksen sihteerille. Hallitus hyväksyy uudet jäsenet 2-3 kertaa vuodessa. Tavoitteena on saada lähihistoriasta kiinnostuneita nuoria ja naisia mukaan toimintaan jatkossa entistä

enemmän.

Perinneyhdistyksen puheenjohtajana toimii Sakari Honkamäki Helsingistä ja varapuheenjohtajana Jukka Valkeajärvi Helsingistä. Hallituksen alaista taloustoimikuntaa vetää Martti Kukkonen Kontiolahdelta, perinnetoimikuntaa Tero Kinnarinen ja viestintätoimikuntaa Timo Karppinen Kajaanista.

Ensimmäinen perinneyhdistyksen järjestämä yhteinen retki 14. Divisioonan sotatielle Rukajärvelle järjestettiin kesäkuussa 2005 Timo Karppisen johdolla. Matkojen suosio on kasvanut vuosi vuodelta.

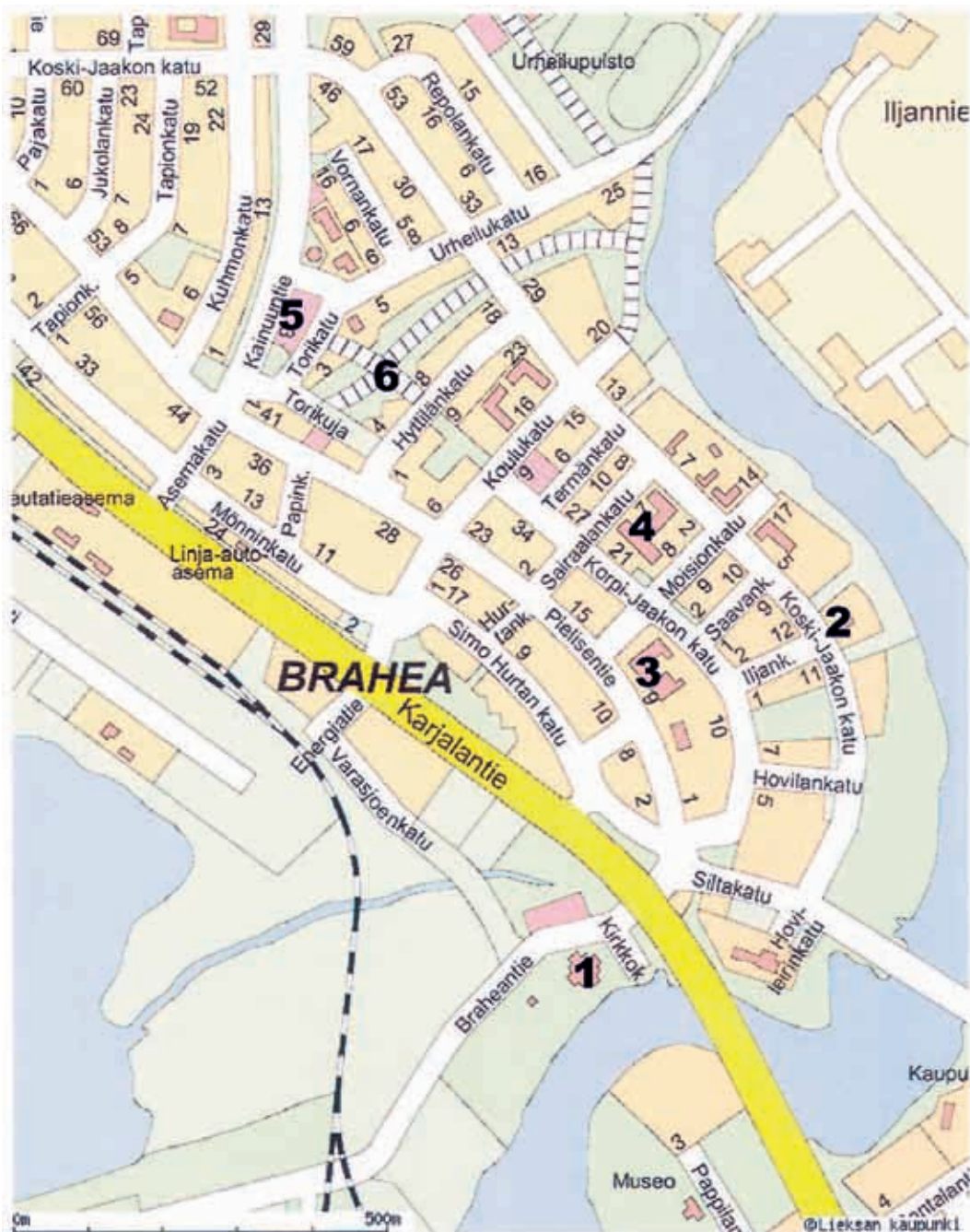
Vuoden 2011 toimintasuunnitelma on tiivis. Perinneyhdistyksen päätapahtuma on nuoriso- ja perinnepäivät syyskuun ensimmäisenä viikonloppuna Lieksassa. Vuoden aikana Lieksan alaosasto järjestää alueen ala- ja yläkouluisa, lukiossa sekä ammatillisissa oppilaitoksissa vuoden teeman liittyviä urheilukilpailuja, tietokilpailuja ja visailuja sekä kirjoituskilpailuja yhdessä opettajien kanssa. Vuoden teema on ”Nuorison terveet elämäntavat ja vastuu kaverista”.

Teksti: Raine Turunen

Kuva: Armas Härkönen

Kaksi vuotta sitten Ilomantsissa järjestetyille 14. Divisioonan perinnepäiville osallistui noin 2 000 henkilöä. Seppelen Ilomantsin Möhkössä sijaitsevalla 21. Prikaatin muistomerkillä laskivat Antero Tiirikka (vas.), Raimo Riikonen ja Heikki Sinnemaa.

KARTTAKOHEITET:

1. Lieksan ev.lut kirkko (su.4.9.pääjuhla) 2. Ort.kirkko, 3. Lieksan kulttuurikeskus, 4. Terveyskeskus, 5. Tori (la 3.9. Info, juhlanäyttelyn avaus ja kalustonäyttely) 6. Jotos-patsas

NUORISO- JA PERINNEPÄIVIEN OHJELMA LIEKSASSA 2.-4.9.2011

14.D:N PERINNEYHDISTYKSEN NUORISOPÄIVÄ perjantaina 2.9.

9.00 Lipunnosto Kulttuurikeskuksen edessä
- varusmiehet ja partiolaiset
Lippulanuori
Nuorisopuhallinorkesteri, nuorten lauluryhmä, yleisö

9.30 Nuorisotapahtuma, Kulttuurikeskus juontaa Kari Pippola
- Allusoihto, Lieksan Nuorisopuhallinorkesteri
- Avasaamat, Arto Turpeinen
- Kuorolaulua, Nuorten lauluryhmä
- Kirjoituskilpailun satoa
- Varusmiehityse esiintyy
- Palkintojen jako, pj Sakari Honkamäki ja vpj Jukka Valkeajärvi
- Kuorolaulua, Nuorten lauluryhmä
- Karjalaisen laulu, Nuorisopuhallinorkesteri ja yleisö
Kulttuurikeskus aula: Tutustuminen valokuvanäyttelyyn
- Elokuva Lupaus K 11

18.00 Elokuva Lupaus K 11

LAUANTAI 3.9.

08.00 Infopiste ja juhlanäyttely Lieksan torilla

09.00- Lieksan tori Hornetin ylilentö, juhlanäyttely avaus
13.00 - Puolustusvoimien (Kainuun Prikaati, Pohjois-Karjalan Prikaati, Karjalainen Liikenne), Rajavartiolaikoksen ja maanpuolustusjärjestöjen sekä poliisin esittelyosastot
- Rajavartiolaikoksen kanttini auki
- Kainuun Sotilasliikennän musiikkimarsseja aamu- ja iltapäivällä, juontaa Arto Turpeinen
- Avaspuhe, Juhani Ryyänen
- Seppelipartioiden lähettäminen Jotosmuistomerkillä ja Raappana-puistoon, Narvan marssi
- Musiikkiesityksen jälkeen lyhyt toimintatapa klo 9.15, klo 12.00

10.00 Seppelen laskeminen Raappana-puistossa

11.00 Ruokailu kirkon peräsalissa

12.30 Opastettu retki Partisaanien uhrien tapahtumapaikoille Kontiovaarassa sekä käynti Suomessa. Lähtö evl.-kirkon parkkipaikalta

SUOMU

14.00 - Rajavartiolaikot, kanttini auki
14.30- Rukajärven historikki, kapteeni Tauno Oksanen
15.45 Lähtö paluumatkalle
17.00 Ruokailu kirkon peräsalissa

18.30 Itätapahtuma, kulttuurikeskus juontaa Tauno Oksanen

- Lieksan Mieslaulajat
- Puheenpuhe, kaupunginjohtaja Esko Lehto
- Muistojohtaja Rukajärven suunnalta, kapteeni Tauno Oksanen
- Sodan viimeinen ilta Rukajärven suunnalla ja Rukajärven suunnan taistelumaastot tänään
- Nuorisoyhteistyö 2011 eversti Jukka Valkeajärvi
- Kuvasatoa nuorison tapahtumista Juhani Ryyänen
- Kahvitarjoilu ja tutustuminen Raappanan valokuvanäyttelyyn Brahe-salin aulassa

20.00 Ilanvietto Puustellissa, juontaa Kari Pippola
- Musiikkia ja kuorolaulua, Rajan Miehet
- Vapaata seurustelua

SUNNUNTAI 4.9.

08.00 Juhlanäyttelyä ja infopiste auki kirkon aulassa

09.30 Kunniakäynti ja seppelenlasku sankarimuistomerkillä
- Hymni, Karjalan Sotilasliikennettä
- Seppelenlasku Prikat S Honkamäki ja paikallisyhdistys
- Puhe, kirkkoherra Hannu Juntunen
- Oli kallis Suomenmaa, Karjalan Sotilasliikennettä

10.00 Juhlanäyttelyä evl. ja ortodoksisissa kirkossa
- Karjalan Sotilasliikennettä ja kirkko-kuoro evl. kirkossa
- Kirkkoherra Hannu Juntunen, sotilaspastori Penna Parviainen ja Petri Rask

11.30 Ruokailu kirkon peräsalissa.

PÄÄJUHLAN OHJELMA SUNNUNTAINA

13.00 Liput saapuvat, lippufanfaari

- Tervetuloa, prikaatikenraali, Sakari Honkamäki
- Seppelipartioiden lähettäminen, sotilaspastori Petri Rask
- Narvan marssi, Karjalan Sotilasliikennettä

- Kuorolaulua, Nuorten lauluryhmä

- Juhlapuhe

- Silanpään marssilaulu, Karjalan Sotilasliikennettä

- Palkitsemiset ja seuraavat perinnepäivät: 14.D:n perinneyhdistyksen hallitus

- Tervehdykset Lieksan kaupunki Puolustusvoimat Rajavartiolaikot

- Musiikkiesitys Lieksan Mieslaulajat: Sydämeni laulu, Tämä taivas tämä maa

- Lieksan Mieslaulajat, Lieksan Sotaveteraanikuoro, Nuorten lauluryhmä ja Karjalan Sotilasliikennettä: Veteraanin iltaohjelma

- Päätösaamat Kainuun Prikaatin komentaja

- Maamme laulu Karjalan Sotilasliikennettä ja yleisö

Liput poistuvat, päätöskahvit

Rajan Perintematalo avoinna lauantaina 3.9. klo 12.00-18.00

Viikonloput tilaisuudet ovat avoimia yleisölle. Tervetuloa mukaan kaikki veteraanista nuorisoon!

Pohjois-Karjalan Reservipiirien YT-ampumamestaruuskilpailut Palvelusammunta 1 (PA 1) ja Reserviläisammunta 7 (RA 7)

Pohjois-Karjalan Prikaatin 150 m radalla (Rata 4) **2.7.2011**. Kilpailut alkavat klo 13.00. Ilmoittautumiset **23.6.** mennessä Pekka Nupponen: 050-320 7069 tai pekka.nupponen@telemail.fi.

Osallistumismaksut 10 euroa/kilpailija/laji maksetaan kilpailupaikalla. Joukkuekilpailussa ei osallistumismaksua. Sarjat PA 1: H ja RA 7: H ja H50. Joukkuetulokseen otetaan kunkin yhdistyksen 3 parasta ampujaa sarjasta riippumatta.

Palvelusammunta 1

Ase: Sotilaskäyttöön suunniteltu tai sen kaltainen sarjavalmisteen, perusvarustuksessa oleva lippaallinen itselataavaa kivääri. Aseen kaliiberi on 5,45-8,00 mm.

Ampumaetäisyys: 150 m. Laukausten määrä: (5)+2 x 10 = 25ls

Ammutaan makuulta 5 koelaukausta ja kaksi kymmenen laukauksen kilpasarjaa.

Ampuma-aika 5 minuuttia/sarja. Parempi sarja otetaan huomioon.

Tarkemmat säännöt löytyvät ResUL:n sivuilta: <http://www.resul.fi/index.phtml?s=45>

RA 7

Ase: Sotilaskäyttöön suunniteltu tai sen kaltainen sarjavalmisteen, perusvarustuksessa oleva lippaallinen itselataavaa kivääri. Aseen kaliiberi on 5,45-8,00 mm.

Ampumaetäisyys: 150 m. Laukausten määrä (5)+6+6+6 = 23 ls

Ammutaan makuulta 5 koelaukausta ampuma-aika 10 min.

Kilpalaukaukset ammutaan kolmesta lippaasta 2 patruunaa kussakin.

1. sarja ampuma-aika: 6x5 sek taulut piilossa välillä 15 sek (1+1+1+1+1+1 ls)

2. sarja ampuma-aika: 6x3 sek taulut piilossa välillä 15 sek (1+1+1+1+1+1 ls)

3. sarja ampuma-aika: 3 x 5 sek taulut piilossa välillä 15 sek (2+2+2 ls)

Tarkemmat säännöt löytyvät ResUL:n sivuilta: <http://www.resul.fi/index.phtml?s=43>

Pohjois-Karjalan Reservipiirien

YT-ampumamestaruuskilpailut Palveluspistooli ja perinnepistooli

Pohjois-Karjalan Prikaatin pistooliradalla (Rata 3) **2.7.2011**. Kilpailut alkavat klo 9.00. Ilmoittautumiset **23.6.** mennessä Ari Eskeliselä (0400-539 875 tai ari.eskelinen@luukku.com)

Maksut 10 euroa/kilpailija/laji maksetaan kilpailupaikalla. Joukkuekilpailussa ei osallistumismaksua. **Sarjat:** Palveluspistooli H ja perinnepistooli H ja H50. Joukkuetulokseen otetaan kunkin yhdistyksen 3 parasta ampujaa sarjasta riippumatta.

LAJIT:

Palveluspistooli 3

Palveluspistooli 4

Perinnepistooli 25m koulu

Lajisäännöt löytyvät Reserviläisurheiluliiton sivuilta

Pohjois-Karjalan Reservipiirien YT-ampumamestaruuskilpailut kenttäammunta 10 + 10 ls

Pohjois-Karjalan Prikaatin 150 m radalla (Rata 4) **2.7.2011**.

Kilpailut alkavat klo 15.30.

Ilmoittautumiset **23.6.** mennessä Matti Kauppinen Jussinluodontie 14 80780 Kontiolahti. 040-7263693 matti.kauppinen@pkky.fi.

Osallistumismaksut 10 euroa/kilpailija/laji maksetaan kilpailupaikalla. Joukkuekilpailussa ei osallistumismaksua.

Sarjat: D, H, H50, H60 ja H70.

Joukkuetulokseen otetaan kunkin yhdistyksen 3 parasta ampujaa sarjasta riippumatta.

Ase: Lippaallinen kertatulikivääri avo- tai reikätähtäimet, ei etutukia.

Matka: 150 m

Ennen kilpailua rajoittamaton määrä koelaukauksia 10 min aikana.

Kilpalaukaukset: 10 ls makuulta 2 min aikana ja 10 ls pystystä 2 min aikana

Kilpailutaulu: RUL:n/RES:n kenttäampumataulua malli 68 (nro30)

Tarkemmat säännöt löytyvät ResUL:n sivuilta: <http://www.resul.fi/index.phtml?s=45>

Tiedustelut: Matti Kauppinen p. 040-7263693 tai matti.kauppinen@pkky.fi.

Maanpuolustuskoulutus

Turvallisuutta yhdessä

KURSSIT

KESÄKUU 2011

Kesäkuu SRA-kurssi ja ampumakoe Kontioranta

ELOKUU 2011

6.-7.8.	Karpalo2011	Kontioranta
17.-18.8.	Intti tutuksi (kehitysvammaiset)	Kontioranta
26.-27.8.	Tarkka-ammunta peruskurssi	Kontioranta
26.-28.8.	Ammunnanjohtajakurssi	Kontioranta
27.8.	Reserviläisten ampumapäivä/MPK	Kontioranta

SYYSKUU 2011

2.-4.9.	Tarkka-ammunta jatkokurssi	Sotinpuro
2.-4.9.	Maastotaidot	Sotinpuro
2.-4.9.	Karjalan Poikien Killan jotos	Outokumpu
2.-4.9.	Joukkomuonitus	Sotinpuro
3.-4.9.	Juuan reserviläisjotos	Sotinpuro
10.-11.9.	Pioneerikoulutus linnoittaminen	Kontioranta
10.-11.9.	Taistelijan taidot	Kontioranta
21.-22.9.	Suomi tarvitsee kaikki kädet (Luovi)	Kontioranta
24.-25.9.	Taistelijan taidot	Kontioranta
syys- joulukuu	Lukion turvakurssi	Kontiolahti

LISÄTIETOJA KURSSEISTA:

www.mpk.fi sekä piiritoimistosta:

piiripäällikkö Ahti Korhonen 040-565 5578, ahti.korhonen@mpk.fi

koulutuspäällikkö Timo Tolvanen 050-521 5363, timo.tolvanen@mpk.fi

Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen (MPK) uusi verkkosivujen osoite on www.mpk.fi

MPK:n sähköpostit ovat nyt muotoa etunimi.sukunimi@mpk.fi

MPK:n 0207-alkuiset puhelinnumerot on poistettu käytöstä ja käytössä on henkilökohtaiset kännykkänumerot.

Puhelinluettelomme löytyy osoitteesta www.mpk.fi ja sieltä alasivulta yhteystiedot.

MÖHKÖNKOSKET

• Koskikalastusta

Koitaen kalastusalue

MANTSIN RAUTA-SPORT LAATIKAINEN

kassa	010 229 1510	Aapo Laatikainen 0500 200 382
laskutus	010 229 1511	
rauta	010 229 1512	Kalevalantie 6, 82900 Iloantsi
kodinkone	010 229 1513	rauta.laatikainen@pp.inet.fi
urheilu	010 229 1514	www.mantsinrautasport.fi

Matkapalvelut

Iloantsin Auto Oy

Suvantokatu 4, 80100 Joensuu
050 918 70 11, 0400 176 969
matkapalvelut@ilomantsinauto.fi
www.ilomantsinauto.fi

- Valmismatkat
- Matkojen suunnittelu ja toteutuminen
- Tilausajot
- Viisumit Venäjälle

**Kauttamme lähes 100 tekijän ja
maahantuojan tuotteet. Tervetuloa!**

POGOSTAN KALUSTE
Kalevalantie 23, 82900 Iloantsi
p. 0400 150 591
AVOINNA:

ma-pe 9.30-17.00, la 9.30-13.00

Tutustu kotisivuihimme osoitteessa: www.pogostankaluste.fi

LAULUMAA ...enemmän kuin huonekalu

*Kun koti on
Sinulle tärkeä paikka,
vakuuta se*

Tervetuloa!

Ilomantsin Lähivakuutus

Mantsintie 8, Riikolantie 1,
Ilomantsi Tuupovaara
Puh. (013) 881 399 Puh. (013) 881 400
ilomantsin@lahivakuutus.fi

www.lahivakuutus.fi

VANHA KAIVOS
OUTOKUMPU

VANHA KAIVOS AVOINNA
16.5. - 31.8.2011
PÄIVITTÄIN KLO 10-18

Uusittu Kaivosmuseo avautuu
2.7.2011

Yhteys- ja lisätiedot:
Kummunkatu 21, Outokumpu
Matkailu- ja myyntipalvelu
puh. 044 7559 223
matkailu@outokummunkaupunkifi
www.outokummunkaupunkifi

Parturi-kampaamo
**Salonki
Svetlana**

Svetlana Karvinen

Mantsintie 1-3, Ilomantsi
p. 013-851 281

TOIMINTAKALENTERI

KESÄKUU 2011

19.6. Piirien Perinnekilväärimestaruuskilpailut Juuka

HEINÄKUU 2011

2.7. Piirien palveluasemestaruuskilpailut
pistooli ja perinnepistooli Kontioranta
2.7. Piirien PA 1 ja RA7 Kontioranta
8.7. Kotiuttaminen P-KR/PKARPR
11.7. Palvelukseen astuminen P-KR/PKARPR
avoin Piirin golf-mestaruuskilpailut

ELOKUU 2011

5.8. Pyöräilytapahtuma Hannu P. Martikainen
19.8. P-K:n Rajavartioston vala
elok. Toiminnanjohtajien neuvottelupäivät
27.8. P-K:n Prikaatin vala Varuskunta
28.8. Reserviläisammunnat/Aluetoimisto Kontioranta
31.8. YT-toimikunnan 2. kokous Joensuu

SYYSKUU 2011

4.9. RES-perheliikuntapäivä Koko maa
4.9. Karjalan Pojat 3/2011 aineistopäivä
Ilmoitushankinta: Eno, Kontiolahti ja Joensuu Päätoimittaja
6.9. RU- ja RES-Piirihallitusten 4. kokous
28.9. Karjalan Pojat 3/2011 ilmestyy
31.9. RU- ja RES-piirimitaliesitykset Piiritoimisto

Lähtötunnelmissä Pekka Laakkonen (vas.), Liisa Pietarinen, Kari Laaninen ja Harri Norismaa.

Johtamispäivä Joensuussa

Juhlstaakseen 17.5.1931 perustetun Suomen reserviupseeriliiton 80-vuotisjuhlapäivää, järjestivät Joensuun, Kontiolahden ja Liperin reserviupseerit ulkoiluhenkisen johtamispäivätapahtuman 21.5.2011. Tapahtuman aikana tutustuttiin Marjalan, Onttolan ja Naljakan alueen sotaja sotilashistoriaan liittyviin muistomerkkeihin, sekä suoritettiin RUL:n antamia rastitehtäviä. Koska tilaisuudessa haluttiin vaalia myös ruumiinkulttuuria, siirryttiin rastilta toiselle polkupyörillä, itse reittiä valiten, yhteensä noin kahdenkymmenen kilometrin matka.

Tilaisuus aloitettiin itseoikeutetusti Marjalan bunkkerimuseolta, johon kokoonnuttiin lauantaiaamuna kello 10. Tapahtuman avasi Pertti Saarelainen, joka JoeRu:n edustajana oli myös tilaisuuden johtovastuussa. Koska lähtöpaikka oli kaikille jo entuudestaan tuttu, siirtyivät osallistujat suoraan pyörien selkään ja matkalle kohti Onttolan varuskuntaa. Yleisesti tilaisuuden tarkoituksena oli tutustuttaa

osallistujia Joensuun lähialueen sotahistoriaan, joten ensimmäinen pysähdyspaikka osui jo ennen Huvitörmän lavaa olevalle kolmannelle, sille vähiten tunnetulle, betonibunkkerille. Siipimuurin seinämävahvuus oli kaikkien mielestä vähintäänkin riittävä, etenkin kun sitä oli suojaamassa vielä useita metrejä maavallia. Onttolassa kerrattiin taktisia merkkejä, joiden rastipäällikkö Liisa Itäniva totesi olevan suurelta osalta osallistujista edelleen uusia ja tuntemattomia. Onttolasta poljettiin Pikkoon jossa tutustuttiin "siihen kiveen joka ohitustielle näkyy, mutta josta ei ikinä olisi arvannut", eli venäläisten sotilaiden hautapaikkaan.

Uutta paikallisuutta

Luettuaan Linnunlahdella perustietoa 1930-luvulla sinne suunnitellusta lentokentästä, siirryttiin Linnunniemeen ja Kankaanrinnan huvilanraunioille. Suuntimatehtävän suoritettuaan

matkasivat osallistujat Elonpirta-muistomerkillä ja sen vierelle vanhalle ampumaradalle, jossa heitettiin käsikranaatteja. Nuottaniemessä pistäytyttyään jaksoivat kaikki vielä tutustua Naljakkassa Erkinpellon pallokentän takana oleviin Venäjän aikaisiin juoksuautoihin ja sitten loppukirillä perille Marjalaan. Kauniin kevätaurinkoisena aamupäivän jälkeen virvokkeet maistuiivat kaikille ja yhdestä suusta todettiin, että päivä oli hyvä ja hyödyllinen ja että tällaisia päiviä voisi olla useamminkin. Jokainen oli löytänyt tutuksi luulemiltaan kulmilla jotakin aivan uutta, ja mielenkiinto paikallisretkeilyyn kasvoi. Nyt kun järjestelyihin osallistui kolmen eri yhdistyksen jäseniä, eivät järjestelytkään muodostuneet kenellekään ylivoimaisiksi. Nopeana ajatuksena pyöritettiin ensi keväänä järjestettävää kävelyretkeä Puntarikoskelta Marjalaan. Tuon noin kahdeksan kilometrin matkalle piti näet alkuperäisen suunnitelman mukaan tulla 113 teräsbetoni-

korsua tai kalliotunnelia. Kuten aiemmin todettua niistä vain kolme ehti lähes valmiiksi, vaan mitä tapahtuikaan niille lopuille. Jos tämä kysymys jäi sinua askarruttamaan, niin tarkistapa samalla nämä muutkin tekstissä

vilautaneet paikat ja nimet. Kiitos nyt osallistuneille ja jatkossakin kaikki mukaan mukaviin tapahtumiin! Ketjua riittää!

Teksti: Jarkko Riikonen
Kuvat: Juha Rytönen

Pekka Laakkonen pätkäilee rastitehtävää Liisa Itänivan valvoessa.

KARJALAN POJAT

Pohjois-Karjalan reservipiirien ja Maanpuolustuskoulutus ry:n
Pohjois-Karjalan maanpuolustuspiirin tiedotuslehti

Päätoimittaja

Osoite:
Puhelin ja s-posti:

Armas Härkönen

Yliopistontie 1, 82900 ILOMANTSI
050 3600 256, armas.a.harkonen@gmail.com

Piiritoimisto ja toiminnanjohtaja

Ari Eskelinen

Kiikarikatu 7 A 80160 Joensuu
0400 539 875
ari.eskelinen@luukku.com

Kotisivut:

www.pkreservi.fi

Sivunvalmistus:

LiperiLaser Oy, Liperi

Painotyö:

Lehtisepät Oy, Pieksämäki

Karjalan pojat -lehden toimituskunta

RU Timo Tolvanen, puheenjohtaja
Tarmo Nenonen
RES Timo Mononen
Pauli Turunen
MPK ry Ahti Korhonen
Päätoimittaja Armas Härkönen
Nettilehti Hannu Härkönen
Toiminnanjohtaja Ari Eskelinen

Karjalan Pojat kiittää kaikkia tukijoitaan!

WWW.AAMUUSVA.FI

Aamu-Usvan
Riistatila

TIMO MONONEN
+358 407194105
TIMO@AAMUUSVA.FI

ORIGINAL WILDBEAR
NORTH KARELIA

ROTUPUHDASTA VILLIISKAA
POHJOIS-KARJALASTA

ISLO
ITÄ-SUOMEN LIIKUNTAOPISTO
Kalevankatu 8, 80100 Joensuu

 **Pohjois-Karjalan
Pelastuslaitos**

JOKIKONE
Teollisuuskatu 24, 80100 JOENSUU p.010 3878 125
www.jokikone.fi

POP Pankki
Kiuruveden Osuuspankki

A-Kuivaus Oy
Kosteuskartoitukset Rakenteiden kuivaukset
Lämpökuvaukset

Lylykoskentie 17 80130 JOENSUU
puh. (013) 871 023 fax. (013) 871 024
terho.hirvonen@a-kuivaus.fi

Terho Hirvonen Puh. 0400 203 385
Vesa Sormunen Puh. 0400 498 162
Jari Naumanen Puh.0400 488 177
Marko Eronen Puh. 0400 849 330

JUKOLAN OSUUSKAUPPA
Porokylänkatu 18, 75530 NURMES • puh. 010 763 7500 • www.s-kanava.fi/jukola

Sinua varten Bonusta jopa 5%
S-kortilla maksaessasi myös maksutapaetua.

010-numeroin soittaminen maksaa 8,28 snt/puh. + 11,99 snt/min

Porokylän
POROKYLÄN LEIPOMO OY

BROMAN Group

 KARJALAINEN

Asiakasomistajuus kannattaa
klikkaa ja liity: www.s-kanava.fi

 PKO

KKKK CITYMARKET
8-21 KAUPPAKATU 8-18
www.citymarket.fi

 **Karjalaisen
Kulttuurin
Edistämisseura**

PKS KotiVihreä
Valitse, niin muut eivät valitse puolestasi

Pohjois-Karjalan Sähkö Oy
PL 141, 80101 Joensuu puh. (013) 2663 311

EKO-AIMS
www.eko-aims.com

 LAAKKONEN
Suomen suurin autoliike

Maakunnan rakentaja
vuodesta 1984

 **Rakennustoimisto
EERO REIJONEN OY**
PL 1 83101 LIPERI, Puh. (013) 651 905

Pankkitoimintaa vuodesta 1871

Handelsbanken
Kauppakeskus Metropol, II kerros, puh. 010 444 3640

Tule meille – tule hyvälle mielelle!

 LEHTOSEN LIIKENNE OY
TEOLLISUUSKATU 6, 80100 JOENSUU 10, PUH. (013) 224493

REMONTTI-TIMPPA
RAKENTAMISEN JA SISUSTAMISEN
ERIKOISLIIKKEET PALVELEVAT

VÄRISILMÄ OUTOKUMPUSSA Kummunkatu 18,
83500 OUTOKUMPU Puh. (013) 561 701

RAUTANET POLVIJÄRVELLÄ Yhdystie 2,
83700 POLVIJÄRVI Puh. (013) 632 211

ilomantsi

JOUSTAVAA OSAAMISTA!
Tämänkin lehden sivunvalmistus.
P. (013) 010 6666 086,
0500 577 173

LIPER LASER

V.TORO KY

SPORT TO THE PEOPLE

INTERSPORT
ERÄ-URHEILU
Kauppakatu 18 • Puh. (013) 227 211 • Avoimna ark. 9.30-18, la 9-15

JOENSUU
Silta- ja Kauppakadun kulmassa • Puh. (013) 120 520
Avoimna ark. 9.30-18, la 9-15

K SUPERMARKET
Tavallista parempi Ruokakauppa
EVÄSKONTTI Niinvaarantie 74,
p. 050 432 6727

**Keskitä!
Saat etuja.**

Yhdessä hyvä tulee.

Pohjois-Karjalan Osuuspankit

 Maanpuolustus koulutus
Savo-Karjalan Maanpuolustuspiiri